

Bělohradské listy

Vydáno 25. 6. 2021 • Ročník XXI • Cena 16 Kč

3 / 2021

Objektivem Bělohradských listů

ZE SVATÉHO PŘIJÍMÁNÍ

DĚTSKÝ DEN

SILURUS GLANIS,
LOVEC JAROSLAV RUBÍN,
NÁSTRAHA KARAS 42 CM,
ULOVENO ČERVEN 2021

Chvála jazyka českého

Tak se nám zase blíží vysvědčení. Vůbec nechci odhadovat, jak bude po ročním výpadku a distanční výuce vypadat. Ani dětem, ani učitelům tu situaci nezávidím. Mnoho dobrého určitě nepřinese. A těžko něco vylepší. Třeba znalost jazyka českého...

V posledním roce a půl byla možnost setkávání na veřejnosti značně omezena, a tak se spousta lidí vrhla alespoň na komunikaci na sociálních sítích. Ponechme stranou, že někteří opravdu diskutují a jiní jen ventilují své frustrace. Samozřejmě psanou formou. Je jasné, že se při tom překlep nebo chybka vloudí, nikdo není dokonalý a já za to nikoho neodsuzuji. Navíc se i během mého života několikrát změnilo psaní s a z, velkých písmen a dalších „drobností“, takže je v tom trochu „guláš“. Nejen pro ty, co vyšli ze školy před delší dobou. Ale jsou věci, které se nemění. Třeba vyjmenovaná slova: Být, obyčejný, bystrý, myš, hlemýžď a mýtina zůstávají stejná. A to je ten kámen úrazu.

Některé hrubky v diskuzích jsou tak brutální, že z nich trnou zuby.

Jak vážně můžete brát názor člověka, který se „zasvěceně“ vyjadřuje k historii, politice nebo pandemii, a přitom opakovaně píše mislím, vyděl jsem a sliším. Jaká může být skutečná úroveň jeho znalostí, když i základní školu prošel zcela nedotčen vzděláním? Vždyť vyjmenovaná slova jsou tím prvním a podstatným, co se (stran jazyka českého) na „základce“ učíme. A skutečně se je musíme naučit neboli nabiflovat, protože přečíst si je opravdu nestačí. Jak je možné, že se je tolik starších generací bez problémů naučilo (a dodnes je na požádání vysype) a tolik posledních generací v nich bezradně tápe? Učitelé češtiny říkají, že učí pořád stejně, jen děti jsou zahlceny přemírou informací. Ve všech předmětech. Škoda.

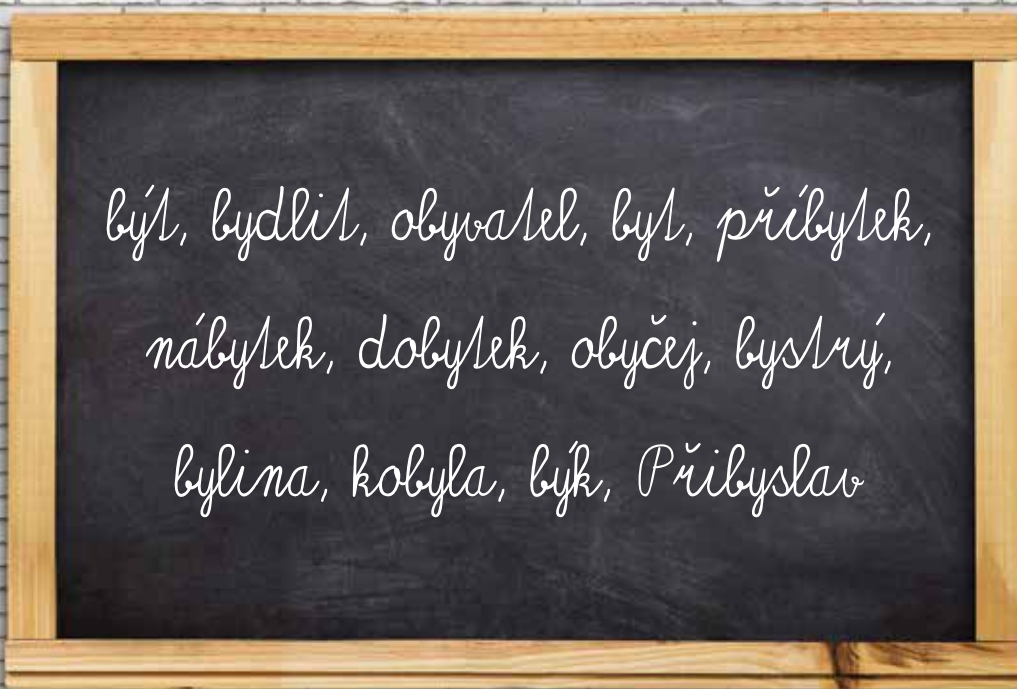
Často se teď setkávám s názorem, že důležitý je obsah, nikoli forma nebo pravopis. Nevím, který „učenec“ to vyslovil jako první, ale pravda to bohužel není.

Neučta k mateřskému jazyku je stejně smutná jako pohrdání vlastními kořeny a historií národa. To není můj výmysl. Tvrdili to už moudří a vzdělaní pánové jako Čapek, Vančura, Jirásek...

Ale nechme historie a vraťme se do současnosti.

Všem dětem přeji dobré vysvědčení a všem učitelům pevné nervy do dalšího školního roku. Zářná léta a prý bude teplé a slunečné. Konečně! Po zoufale dlouhé zimě a studeném, uplakaném jaru už máme slunce a vlídného tepla vážně zapotřebí. Tak si ho užijte. U řeky, u moře nebo třeba jen na zahradě. A pokud jste zahrádkáři, tak vám přeji, ať vám miši, slymáci a hlemýždi nesežerou úrodu. Letos jich je prý víc než loni.

Hana Marie Körnerová

Mgr. Břetislav Ježek

Miloslav Poner

Nový městský úřad

400 let od staroměstské exekuce

Adam Styblík a Lukáš Kraus

Další číslo vyjde: 23. 8. 2021

Fotografie na obálce:

01 **Lovec sumců Jaroslav Rubín 2020**
Archiv JR
24 **Dálky**
Alena Fléglová

BĚLOHRADSKÉ LISTY – Časopis Bělohradu a okolí

Periodický tisk územního samosprávného celku Lázně Bělohrad

Vydává: Město Lázně Bělohrad. Vychází jako dvouměsíčník.

Redakční rada: Ladislav Stuchlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Hana Marie Körnerová, Václav Lejdar, Josef Špür, Ing. Pavel Šubr, Jaroslav Voves.

Povoleno: MK ČR pod č. E 10901, ISSN 2533-8005

Adresa: Město Lázně Bělohrad, Městské kulturní středisko, Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon, fax: 739 629 482 / 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Sazba, tisk: Tiskárna ARPA, Kotkova 792, 544 01 Dvůr Králové nad Labem

Zeptali jsme se za vás

Jak pokračují práce na rekonstrukci bělohradského zámku?

V minulém roce a následně i zpočátku letošního roku jsme vzhledem ke covidovým lockdownům nezahajovali rekonstrukci. Přiznejme si, že v době uzavření celé republiky a leckdy i okolních států by bylo zahájení rekonstrukce zámku přinejmenším odvážné a troufalé. Nicméně hned s letošním prvním uvolněním v dubnu jsme zahájili práce.

V prvních měsících se bude jednat hlavně o vyklizení všech prvků, rozřídění odpadu, odstraňování novodobých tzv. „náletových“ příček, materiálů a konstrukcí. Následovat budou další restaurátorské průzkumy a doplňování dokumentace pro památkáře, které je další podmínkou realizace. V rámci všech prací se pravidelně setkáváme s památkáři a řešíme skutečnosti, které se nově objeví. Někdy to znamená lehké přehodnocení některých částí dokumentace, protože když se prostory najednou „odhalí“ ve své krásě, nutí nás to zamys-

let se nad vhodnějším uspořádáním. S čím se ale už nyní potýkáme, jsou některé statické komplikace, které se nám začínají objevovat, a je třeba si s nimi co nejdříve a nejlépe poradit. Což je velmi náročné. A někdy se objeví nové věci, které překvapí nás všechny. Jako například původní tapety v jednom z pokojů ve druhém nadzemním podlaží. Jsou sice porušeny necitlivým překrytím novým povrchem, ale můžeme se podívat, jak se s tapetami původně pracovalo, jaké ornamenty, tvary a barvy byly použity. A vzít si z toho inspiraci pro řešení interiéru.

Rekonstrukce takového objektu je vždy velmi náročná a komplikovaná. Časově, realizačně i koordinačně. Není to jako postavit novou budovu na zelené louce. Ale věříme, že výsledek bude opravdu stát za to.

*Hanka Pavlíková,
společnost Elisabeth Arms, a. s.*

Činnost kardiologické ambulance jste v poslední době rozšířil o ambulanci angiologickou. Jak tato ambulance funguje a kdo se v ní může léčit?

Vážený obyvatelé Bělohradska, již několik let provozuji v Lázních Bělohradě kardiologickou ambulanci. Po seznámení se s místní realitou jsem dozrál k rozhodnutí postupně rozšiřovat spektrum služeb, které poskytujeme. Navíc rozvoj něčeho smysluplného v rodném městě mně přináší opravdové uspokojení.

Rád bych vám proto nyní stručně prezentoval první krůček dopředu směrem k dalším odbornostem. Jsem totiž moc rád, že jsem dostal šanci navázat spolupráci s MUDr. Lenkou Skalickou, Ph.D., která je specialistkou na angiologii – tedy na onemocnění cév, tepen a žil. Nyní jsme získali smlouvu u všech hlavních zdravotních pojišťoven na celé spektrum vyšetřovacích metod v oboru angiologie (ultrazvukové metody, pletysmografie a další). Již nyní máme skupinku nemocných z našeho regionu, kterým paní doktorka Skalická udělala přesnou diagnózu a následně zařídila katetrizační či operační výkon ve VFN Praha, který jim zásadně zkvalitnil život.

Berte prosím tento stručný příspěvek do městských médií jako pozvánku do naší ambulance.

Pokud máte bolesti svalů nohou, které se vyskytují vždy při chůzi, nebo např. chladné končetiny, a zvláště pokud trpíte současně cukrovkou, je velmi pravděpodobné, že máte postižení tepen dolních končetin. Ke stanovení správného léčebného postupu je třeba odborné vyšetření. Naše angiologická ambulance je rovněž k dispozici pacientům s varixy dolních končetin. Vyšetříme ultrazvukem i tepny, které vedou do mozku (pokud máte například občasnou poruchu zraku či hybnosti).

Na vyšetření se můžete objednat u Bc. Jany Paďourové na telefonu 728604959 nebo emailem na mpadour@volny.cz. Na sofistikovaném objednávkovém systému pracujeme rovněž na webových stránkách.

*MUDr. Michal Paďour,
kardiologická a angiologická ambulance,
Husova 356, Lázně Bělohrad*

Starosta odpovídá

Na pohádkové vycházkové trase kolem Pardoubku postupně hnijí dřevěné sochy pohádkových bytostí. Proč je město nebo technické služby nějak neudržují?

Sochy byly před instalací na Pardoubku tlakově naimpregnovány a každoročně jsou pracovníky technických služeb natírány ochrannými nátěry. Postupujeme dle doporučení jejich autorů řezbářů. Bohužel životnost těchto soch z měkkého dřeva je zhruba do 10 let a tato doba se pomalu blíží. Sochám zřejmě neprospívá ani vlhké prostředí na březích rybníka Pardoubek. Vloni jsme už museli vyměnit např. sochu velryby a letos máme naplánovanou výměnu dalších soch, kde nové zhotoví řezbář Jan Paďour z Jaroměře. V rozpočtu města jsme na ně uvolnili finanční prostředky a obdrželi jsme i dotaci z Královéhradeckého kraje. Bohužel přes zimu se výrazně zhoršil stav čertů v pekle. Chtěli bychom je též vyměnit, s řezbářem Robertem Musilem z Hořic jsme na jejich výrobě domluveni, ale zatím se nám nedaří sehnat tvrdé (např. dubové) dřevo. Pokud byste někdo o vhodných dubových špalcích věděl, dejte nám vědět a výměnu soch tak uspíšíte.

Proč některé dotace, které poskytlujete různým spolkům ve městě, schvaluje zastupitelstvo města, a některé ne?

Schvalování dotací je upraveno zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Konkrétně v § 85, písm. c) tohoto zákona je uvedeno, že zastupitelstvu obce je vyhrazeno poskytování dotací nad 50.000 Kč v jednotlivém případě fyzickým nebo právnickým osobám. Dotace do 50.000 Kč potom schvaluje rada města. Obdobně je tomu u věcných a peněžitých darů, kde zastupitelstvu města je dle § 85, písm. b) vyhrazeno poskytování darů nad 20.000 Kč v jednom kalendářním roce. Dary do 20.000 Kč potom opět schvaluje rada města. Rozdíl mezi dotací a darem je v tom, že u dotace musí příjemce provést přesné vyúčtování použití finančních prostředků, a u daru ne.

Proč městu tak dlouho trvá postavení nového dětského hřiště na Jiráskově nábřeží?

Dětské hřiště na Jiráskově nábřeží jsme museli už vloni na podzim uzavřít, protože jeho stav se výrazně zhoršil. Podobně jako u soch na

Pardoubku bylo hřiště zhotoveno z měkkého (smrkového) dřeva, a jeho životnost je tak kratší. V radě města jsme v zimě rozhodli, že novými hřišti nahradíme na Jiráskově nábřeží jak část pro malé děti, tak i pro větší. Nové hřiště by mělo být z tvrdého dřeva (kombinace akátu a dubu), kde životnost je více než dvojnásobná než u měkkého dřeva. S vybranou firmou jsme byli domluveni, že hřiště nainstalují na přelomu dubna a května. Bohužel z důvodu epidemiologické situace nám na začátku května oznámili, že museli posunout termíny instalací dětských hřišť a v našem městě na Jiráskově nábřeží bude hřiště dokončeno až v polovině června. Věřím tedy, že až vyjde toto číslo Bělohradských listů, budou moci děti už využívat nové hřiště na Jiráskově nábřeží.

Víme také, že se zhoršuje stav dětských hřišť na Horní Nové Vsi a ve městě na sídlišti. Opravy těchto hřišť zatím zajišťují pracovníci technických služeb. Ne vždy však mají vhodný materiál na opravu a dodávka materiálu pokaždé několik dnů trvá, takže to někdy vypadá, že hřiště neopravujeme. Příští rok nás zřejmě bude čekat kompletní výměna těchto dvou hřišť.

U hřišť na Jiráskově nábřeží (směrem k bývalému máchadlu) a na Horní Nové Vsi (u parkoviště u pumpparku) chceme také letos vybudovat fitparky z kovových cvičebních strojů.

Na facebooku jsem se dočetl, že v horní části náměstí už nebudou parkovací místa, ale park se stromy a kašnou. Považují to za úplnou blbost, vždyť v centru města chybí parkovací místa!

Vaše informace je nesmysl. Bohužel kdejaký primitiv si beztrestně napíše na sociální síť podobný výmysl, který se pak rychle šíří, a kdekdo mu uvěří. Současné parkování v horní části náměstí není nijak organizováno a jsou při něm porušovány dopravní předpisy, nová úprava náměstí to změní. V horní části náměstí bude nově vymezeno 38 parkovacích míst, z toho 26 přímo na náměstí a dalších 12 u nového městského úřadu. Horní část náměstí (kromě průjezdní komunikace) bude ze žulové dlažby, přibude i zeleň (stromy), lavičky a kašna. Rekonstrukcí tak dosavadní jednolitá asfaltová plocha získá prvky a charakter náměstí. Blížší informace najdete na webových stránkách města.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

ZM informuje

Druhé zasedání zastupitelstva města v roce 2021 se uskutečnilo **21. dubna v aule Základní školy K. V. Raise**. Zastupitelé tradičně vzali na úvod zasedání na vědomí zprávy kontrolního a finančního výboru a zprávu z jednání rady města. Poté schválili prodej pozemku p. č. 616/9 v k. ú. Lázně Bělohrad, neschválili zveřejnění záměru prodeje pozemku p. č. 1263/3 v k. ú. Horní Nová Ves a schválili prodej posledních dvou pozemků (p. č. 562/231 a 562/232 v k. ú. Lázně Bělohrad) na výstavbu garáží v lokalitě „U Trati“. V dalších bodech programu revokovali své usnesení z prosince 2020 týkající se prodeje bytové jednotky č. 26/14 v bytovém domě Harantova 26, Lázně Bělohrad a schválili prodej této bytové jednotky dle závěrů dědického řízení a neschválili odkoupení pozemku p. č. 616/6 v k. ú. Lázně Bělohrad pro vytvoření přístupu na navazující pozemky. V ekonomické části programu zastupitelé schválili střednědobý výhled rozpočtu na období let 2022 až 2026, vzali na vědomí rozpočtová opatření č. 2/2021 a č. 3/2021 a schválili rozpočtové opatření č. 4/2021. Dále schválili zprávu o uplatňování Územního plánu Lázně Bělohrad za období 10/2014 až 10/2018, delegovali na 28. řádnou valnou hromadu Vodohospodářské a obchodní společnosti, a. s., jako zástupce města místostarostu p. Antonína Schánilce a v případě jeho nepřítomnosti p. Vlastimila Matouše a vzali na vědomí informace o cenách zařízení umožňujících zaznamenávat, uchovávat a on-line vysílat audiovizuální záznamy z průběhu zasedání zastupitelstva města. V diskusi se zabývali investičními akcemi města, tranzitní kamionovou dopravou, převodem areálu Kotykovy mlýna na město, rušením stavebních úřadů na městských úřadech a dalšími záležitostmi.

Pavel Šubr

TAŤKOVA VIZE

je naplněna

Když navštívím jakékoli město a procházím jeho ulicemi, při návratu domů si dobře pamatuji, koho jsem kde potkal, ve kterém obchodě mě zaujalo lákavé zboží a kde jsem si pochutnal na výborné zmrzlině. Po delší době však tyto okamžiky jsou potlačeny a v paměti zůstávají zaryté už jen charakteristiky navštívené lokality. Pěkně upravený park, historický kamenný most, věž radnice s hodinami, neobvyklá dlažba chodníku nebo oku lahodící budova. U pěkně opravených starých domů si pak říkám, zda majitele vedla k nákladné opravě i touha zachovat cit tehdejších řemeslníků a přenést tak duch stavby do dnešní doby.

Tak, jako se bělohradské náměstí, to velké, pyšné „Lázeňákem“, lékárnou a domem Finkových, dominantou Malého náměstí je nyní bezesporu nově zrekonstruovaný dům č. 156 sousedící s parčíkem u Fričova muzea.

Více k této zdařilé rekonstrukci říká majitel pan **Jan Volák**:

„Když jsme s taťkou úspěšně dokončili rekonstrukci chalupy v Dolním Javoří, řekl mi, že by si přál vdechnout život nějakému starému domu v Bělohradě. Ať se tedy po nějakém poohlédnu. V té době, v roce 2018, byl v nabídce realitní kanceláře právě dům na Malém náměstí, který prodával pan Holeka z Prahy. Po domluvě s taťkou jsme dům koupili, nechali vypracovat projekt Honzou Novotným, a začala rekonstrukce. Pracovní den jsem vždy zahajoval kávičkou a štrúdlím z pekární od Rýdlů. Kromě okna a dveře jsem měl svému citu se rozhod-
hužel taťka vše viděl a dokončení

taťkovy podmínky zachovat dřevěná volnou ruku, protože věřil, že díky nu vždy pro správné řešení. Bolen na papíře, brzy onemocněl, rekonstrukce se již nedožil.

Nyní už je vše téměř hotové a byty jsou připravené k nastěhování. Touto cestou bych chtěl poděkovat všem, kteří se na stavbě podíleli a pomohli mi dílo dokončit. Především bych chtěl jmenovat Honzu Strnada,

Radka Kuželka, Jardu Čížka, Pavla Suchardu, Davida Lánského a Stavebniny Mádle. Samozřejmě velký dík patří i mým dvěma synům, kteří také přiložili ruku k dílu. Nesmím zapomenout ani na podporu mamky, manželky a dcery, kterým bych se chtěl omluvit za to, že jsem na ně neměl tolik času, kolik bych si přál a kolik by si zasloužily.

Těší mě, když místní i přespolní dům pochválí, a myslím, že i pan Holeka by mohl být potěšen, že dům prodal do dobrých rukou a byl zachován původní ráz budovy. Hlavní dík však patří taťkovi, který mě podporoval do poslední chvíle. Věřím, že nás stále seshora pozoruje a vidí, jak jsem naši společnou vizi dotáhl do úspěšného konce a dům z roku 1902 bude sloužit dalším generacím.

Baví mě renovovat staré věci, oblékat je do nových kabátů a vdechovat jim nový život. A nemusí jít pouze o budovy. Aktuálně se podílím na úpravě zahrady u krásné „Vlachovy“ vily, ke které mě oslovila paní Vlasta. Každé mé záukolování zahajuje slovy: „Jeníku, ty máš dar od Boha“ Spolupráce s ní mě baví, protože na vše nahlíží podobně, jako to viděl můj taťka.“

Jaroslav Voves, foto: autor, archiv

ROZHOVOR S BŘETISLAVEM JEŽKEM O METEOROLOGII

Sedíme na zahradě bývalého Ježkova zahradnictví v Prostřední Nové Vsi s Mgr. Břetislavem Ježkem a rozmlouváme o počasí. Oblíbené téma, které se nadhodí pokaždé, když není o čem mluvit. Tentokrát to není tlachání o ničem, ale zajímavý rozhovor s člověkem, jenž pracoval jako „ajťák“ v Českém hydrometeorologickém ústavu v Praze 4 Komořanech.

Jaká byla cesta k předpovídání počasí?

Rodiče měli zahradnictví, ale mně se zdálo, že na zahradníka, nebo na biologii, nemám moc dobrou paměť, na všechny ty názvy kytiček a rostlin, takže jsem se vydal jinou cestou. Po absolvování gymnázia jsem vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy v Praze. První práci jsem dostal ve Fyzikálním ústavu v Praze, pak jsem pracoval v různých velkých strojírenských podnicích, jako například ČKD polovodiče. Tam jsem se v osmdesátých letech setkal s prvním děrmošitkovým počítačem (viz *). Ty se používaly ještě v osmdesátých letech minulého století, než začaly děrné a později magnetické pásky. Počítače byly velké, hlučné a lezly z nich dlouhé papírové sjetiny.

Vím, že jste pracoval před odchodem do důchodu na velmi výkonném počítači v Českém hydrometeorologickém ústavu (ČHMÚ).

Tam jsem byl skutečně osm let. Nejsem meteorolog, mojí prací byl japonský počítač firmy NEC, na němž se simuluje předpověď počasí ve francouzském programu Aladin. Je to předpovědní model, který vypočítává vývoj atmosférických procesů na několik hodin, standardně na 48 hodin dopředu. Počítač NEC, který ČHMÚ používá, patří do kategorie superpočítačů. ČHMÚ má jeden z menších typů, který vypadá jako skříň nebo kredenc. Obsluhuje se přes terminály, které vypadají jako klasické PC. Vždy po pár letech se vymění za nový, výkonnější model. Hlavní sídlo ČHMÚ je v Praze Komořanech a k tomu jsou ještě pobočky v každém krajském městě a v Praze Libuši. Pod ústav spadají i radary. V česku jsou dva, jeden v Brdech a druhý na Českomoravské vysočině, které sledují mraky a srážky. Další informace sdílí ČHMÚ přes mezinárodní síť, přicházejí z družic. Pak je tu řada drobných měřicích míst, která dodávají do systému informace. V Lázních Bělohradě je na louce u minigolfru.

Co je to program Aladin?

Program vyvinul Francouzský meteorologický ústav někdy v devadesátých letech. Ten navazuje na globální meteorologický program ARPEGE. Ten předpovídá počasí na celém světě a dodává podklady francouzskému, potažmo našemu, regionálnímu programu Aladin. V ČHMÚ se to potom přizpůsobuje našim podmínkám. Vznikají výsledkové předpovědní mapy a podle těchto map potom meteorologové zpracovávají

předpověď počasí. Program Aladin vytváří na zemském povrchu síť bodů, které jsou v současnosti necelé tři kilometry od sebe, a v této vzdálenosti se předpovídají rozdíly v počasí. Dále se v ústavu sleduje hydrologie, čistota ovzduší a další parametry.

Stalo se, že někdy počítač i spadl. Sice tam je generátor, ale někdy došlo stejně k výpadku. Pak je to malér. Stáhnout zálohy, otestovat systém.

Jak se dělají delší prognózy vývoje počasí?

Delší prognózy vychází ze zkušeností meteorologů. To není možné na počítači objektivně nasimulovat, protože v počasí je tak obrovské množství proměnných, že to nejde. Ve světě jsou i jiné modely, které počítají v delším časovém úseku, například norské, americké atd. Meteorologové delší předpověď předpovídají ze svých zkušeností a přitom vychází i z různých programů. Odhad počasí v delším horizontu, to je opravdu věštění z křišťálové koule. Ale stále se předpovědi zlepšují a zpřesňují.

Jak začne nějaká kalamitní situace, nastane honička a rozdrní se telefony: Intenzivně prší, mají se stavět zábrany, spouštět protipovodňová opatření? Mrzne a sněží, bude docházet k výpadku elektřiny a zastaví se doprava? To je pak stres, který spouští výstražný systém. Někdy dochází i ke sporům. Například s Povodím Vltavy, zda má odpouštět přehradu, kdy začne jarní tání a podobně.

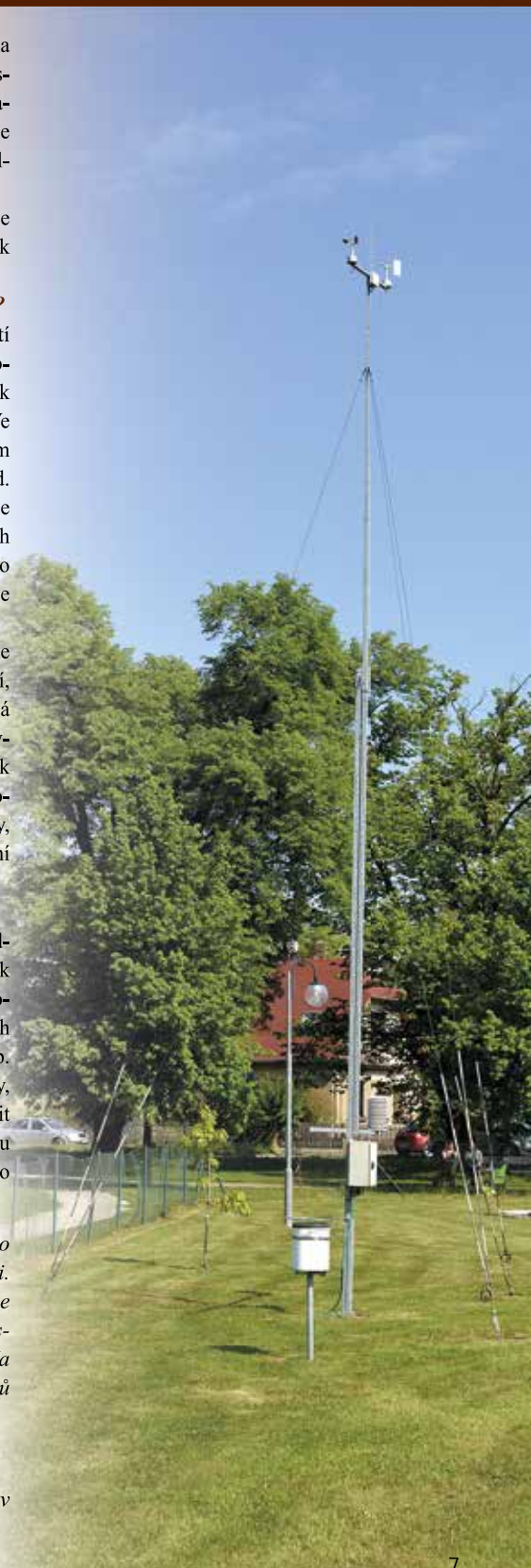
A co historka z natáčení?

ČHMÚ je svět sám pro sebe. Když je klidno, odvíjí se jeho život v zavedeném rytmu. Jak začnou změny a přijde nějaký prudký výkyv počasí, začnou zvonit telefony. Dost velký rozruch nastane, když se mění počítač za výkonnější typ. Většinou je tak velký, že se musí vybourat stěny, aby prošel. Po instalaci ho nelze naráz připojit současně s odpojením starého. To se potom dobu testuje a opatrně přetahují programy, aby nedošlo k zásadnímu výpadku toku informací.

**Děrný štítek je médium pro záznam dat pro pozdější zpracování automaty nebo počítači. Bývají vyrobeny z tenkého kartonu, informace je reprezentována dírkou na určité pozici. Místa pro otvory jsou uspořádána do matice. Na běžném děrném štítku bylo 80 nebo 90 sloupců pro záznam dat.*

Děkuji za rozhovor

Ladislav Stuchlík, foto: autor, archiv

Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) v Komořanech

V plné jízdě s kupátkem se zajímavým designem

MILOSLAV PONER:

„Mistrovský titul slaví čtyřicátiny“

Miloslav Poner závodil pouze s „kupátkem“

Před čtyřiceti lety dosáhl na největší úspěch kariéry bělohradský automobilový závodník Miloslav Poner. Získal titul mistra ČSSR v závodech automobilů do vrchu v té době v nejpočetnější třídě A2 1150 se Škodou 110 R.

„K motoristickému sportu mě přivedl můj otec, který jezdil řadu let motokrosové závody a soutěže enduro. Dodnes o jeho kariéře vypovídají trofeje, které na motocyklových závodech získal. Navíc jsem se vyučil automechanikem a začal jsem pracovat v bělohradském autoservisu,“ zahajuje své vzpomínání na závodnickou minulost Miloslav Poner.

Ve své kariéře, která trvala od roku 1975 do roku 1983, jste až na několik startů s legendární Škodou 130 RS startoval s populárním kupátkem.

To první jsme zakoupili v Mladé Boleslavi v prodejně Drupolu a do premiérového závodu jsem odstartoval na trati Náchod–Babí. Obsadil jsem šesté místo, ale auto moc nejelo. Proto motor dostal dvojitý karburátor a prošel dalšími úpravami, včetně zajištění lepších disků a pneumatik, což se projevilo pozitivně už na druhých závodech v České Třebové, které jsem vyhrál. To se mi podařilo i v nedalekých Hořicích a stříbrný věnec jsem vybojoval v první sezóně i v Poličce.

Znamenalo to celkové čelní umístění ve třídě B5 a postup do Mistrovství ČSR a tím přibylí noví soupeři, nové tratě, kvalitnější technika.

Koupil jsem karosérii kupátka z tenkého plechu od továrního soutěžního jezdce AZNP Vrchlabí Vlastimila Havla, což se projevilo zejména

na váze závodního speciálu. Vyhrál jsem závody v Rožnově pod Radhoštěm, kde se jelo směrem na Tanečnici, i v Náchodě. Druhé místo se mi podařilo získat na trati Holín–Prachov a postoupil jsem do finálového závodu Mistrovství ČSR 1976 na Zásكالí.

Zisk první výkonnostní třídy pro sezónu 1977 znamenal start v Mistrovství ČSSR. Opět nové tratě a noví soupeři, včetně reprezentantů. To už se na přípravě motoru podílel novopacký specialista Milan Junek.

Nejbližšími závody byla Vyskeř, která zpravidla zahajovala sezónu, a Zásكالí u Liberce, ale jinak jsme s týmem jezdili poměrně daleko – Jiřetín za Mostem a dva závody na Slovensku – Zvolen a mezinárodní Pezinská Baba. Nejvíce se mi dařilo tento rok na Zásكالí, kde jsem byl čtvrtý. Mými soupeři byli například Michl, Fešárek, Syřiště, Sívík, Zzulka nebo Válek.

Další posun nastal v sezóně 1978, kdy jste poprvé vyhrál závod Mistrovství ČSSR, a to v Jiřetíně.

Pomalou si získával respekt mezi dlouholetými závodníky a již v roce 1979 se mi podařilo vybojovat titul vicemistra, když jsem získal druhé místo na Vyskeři, ale přední místa jsem si vyjel i ve Šternberku, Vsetíně, Jiřetíně a Zvolenu. Druhé místo ve federálu jsem zopakoval i v roce 1980, kdy mi na titul, který nakonec vybojoval Václav Syřiště, scházely pouhé tři body. Vyhrál jsem ve Vyskeři, druhý jsem skončil na Babě a ve Zvolenu. Zažil jsem i nepříjemnou havárii, která se stala až po projetí cílem na Zásكالí u Hodkovic nad Mohelkou. Bylo po dešti, já najel v plné rychlosti na stružku vody a po minutě vzrostlého stromu jsem absolvoval asi šest kotoučů, naštěstí bez zdravotních následků.

Vrchol vaší kariéry přišel v sezóně 1981, kdy jste vybojoval mistrovský titul ve třídě A2 1150 ccm.

Dařilo se mi hned od začátku sezóny. Po třetím místě z Vyskeře jsem vyhrál na Babě a v Jiřetíně a také ve Vsetíně jsem stál na stupních vítězů. O titul jsem bojoval nejvíce se dvěma slovenskými jezdci Julo Končekem a Jozefem Meskem. Nakonec se rozhodlo na horké slovenské půdě ve Zvolenu. Zejména Mesko urputně trénoval a najížděl trať, co to dalo. To se mu ale nakonec vymstilo, protože doslova uštl motor. Mně stačilo druhé místo k zisku titulu. Radost byla veliká, ale člověk za tím musel vidět také to úsilí a přípravu, neboť jsme auto připravovali sami v garáži.

V té době už jste také startoval v závodech na okruzích.

Udělal jsem si okruhovou licenci a byl jsem jedním z těch, kteří závodili ještě na starém čtrnáctikilometrovém okruhu u Brna, dále v Havířově, Ostravě nebo Mostě. Dvakrát jsem také startoval na okruhu, který byl vytvořen ze silničního nadjezdu u Robous, a obsadil jsem zde v roce 1980 druhé místo se stotřicetkou od Petra Doležala.

Aktivní kariéra se pomalu chýlí ke konci a po kupátku přišla na řadu právě Škoda 130 RS.

Závody se stávaly čím dál tím dražší záležitostí, udržet závodní speciál v konkurenceschopném stavu bylo stále těžší, a tak jsem poslední

Věnce přibývaly od prvních závodů

Na Vyskeři se Ponerovi tradičně dařilo

Závody do vrchu u Jičína 1976

závodů kariéry odjel v sezónách 1982 a 1983 se Škodou 130 RS. Za své úspěchy vděčím i partě doprovodného týmu, v němž se vystřídal Stanislav Menčík, Josef Puš, Vladimír Müller, Vladimír Petřík, Josef Vonka, Radek Břízek a Milan Lelek. A samozřejmě výbornému a pečlivému motoráři Milanu Junkovi, který připravil špičkové motory také pro bratry Doležalovy, bratry Hankovy, Strništěho a další. Hodně mi také, hlavně se sháněním sponzorů, pomohl pan Stanislav Čerovský, díky němuž se na autě objevily reklamy TOS Kuřim, Projektový ústav SSM Praha, Kovošrot Praha, Narex nebo ČKD Elektrotechnika.

Rychlá kola jste ale tak úplně neopustil.

Naskytl se šance začít jezdit v nově vzniklé kaskadérské skupině autorodeo, v níž vévodil svým jezdeckým uměním extovární jezdec Škody Karel Šimek. Šli jsme do toho s mým bratrem a začali trénovat hlavně jízdu po dvou kolech. Šlo to pozvolna – pět metrů, deset metrů a končili jsme až skoro na třech kilometrech na letišti v Hoškovicích. Museli jsme udělat tzv. přehrávky (jako hudební skupiny) a komise nás zařadila pod cirkusy a varieté. Během dvou tří let jsme absolvovali desítky vystoupení například v Praze, Trutnově, Ostravě, Vysokém Mýtě, Liberci, Hradci Králové, Havířově nebo Mostě.

Měla ta auta nějaké speciální úpravy?

Šéf skupiny prosazoval škodovky, což nebylo úplně nevhodnější auto pro jízdu na dvou kolech, protože měly motor vzadu a lehké předky. Ostatní kaskadérské skupiny používaly vozy VAZ nebo Ford Anglia.auta měla zavařený diferenciál, lehce nakloněné karburátory a na levý podběh jsme připevnili do kufru pytel s pískem.

Když se zpětně ohlédnete, čeho si nejvíc považujete a z čeho jste byl nejvíce zklamán?

Rozhodně si vážím titulu mistra ČSSR i obou vicemistrů, ale také každého vítězství v závodech. Nejlépe se mi závodilo spíš na delších tratích, jako byla třeba Pezinská Baba, nebo osmikilometrovém Šternberku. Dařilo se mi i v Jiřetíně, jehož trať měřila více než pět kilometrů. A zklamání? Slyšali jsme, že až uděláte kvalitní výsledky, pojedete závody Mistrovství Evropy. To se nám povedlo, ale nic. Pak zase – sežeňte si peníze. I to se podařilo, ale na evropské trať jeli z pověření funkcionářů nakonec jiní...

A úsměvná historka na závěr?

Jednou jsme přijeli na nějaké závody a nedaleko nás zaparkoval v depu doprovodný autobus jeden brněnský závodník. Vystoupil, popošel dozadu a otevřel přepravní prostor, chtěl vykládat, a zjistil, že závodní auto nechal doma...

Pavel Vydra,

foto: archiv Miloslava Ponera a autora

Členem autorodea (třetí zprava vedle Karla Šimka)

Kaskadérem na dvou kolech

Po nepřijemné havárii

MĚSTSKÉ LESY LÁZNĚ BĚLOHRAD

Na lesy v majetku města Lázní Bělohradu dohlíží odborný lesní hospodář Ing. Jiří Ulver, kterému jsme položili pár otázek.

Jak je to s lesem v majetku města Lázní Bělohradu?

Město vlastní 92,47 ha lesů v devíti katastrech. Sedm jich je na území města Lázní Bělohradu a dva – Šárovcova Lhota a Svatojanský Újezd – jsou mimo. Tyto pozemky získalo město po hraběcí rodině Merveldtových, která vlastnila zdejší panství. Největším souvislým kusem lesa je les Zhoří, který má 49 hektarů. Další lesní porosty jsou bývalé majetky samostatných obcí Horní a Dolní Nové Vsi, Brtve, Lánů, Hřídělce, Uhlířů, Dolního Javoří, které po sloučení pod křídla Lázní Bělohradu přešly do společného majetku.

Na porostní mapě jsou lesy rozlišeny barevně podle věku. Vždy po 20 letech. Holiny jsou bílé, žlutě označený porost je ve stáří od jednoho roku do dvaceti let, červeně od dvaceti do čtyřiceti a tak dále. Některé části nejsou moc veliké.

Část, převážně smrkových lesů, je po kalamitě mnišky z výsadby těsně po roce 1920. Dnes mají 100 let, jedná se hlavně o brtevský katastr. Pak máme hodně listnáčů. Je to hlavně kvůli nadmořské výšce, která je zde kolem 300 m n. m., a v ní převažují duby s různou příměsí. Ve vyšších partiích pak, nad Lány a Hřídělcem, jsou lesy převážně smrkové. Po sto letech se nám kalamita vrátila v jiné formě. Není to mniška, ale kůrovec. Domnívám se, že hlavní příčinou jeho masivního výskytu je sucho a snížená hladina spodní vody. První to zasáhlo lesy smrkové, které mají mělce založené kořeny. Dnes jsou již napadené i borové lesy, přesto, že borovice má hluboký hlavní kůlový kořen, a dá se hovořit i o dubech, které mají velmi hluboké kořeny. Kůrovec se totiž vyskytuje v řadě druhů a napadá nejen smrky.

Městu tudíž nezbylo nic jiného než podle lesního zákona napadené stromy vytěžit. Naše snaha byla vytěžit napadené dřevo co nejdřív, jednak aby se šíření kalamity omezilo a jednak aby za prodané dřevo alespoň něco bylo. Tady na Bělohradsku byl v tomto nejhorším rokem 2019.

Každý lesní majetek nad 50 hektarů musí mít vypracovaný lesní hospodářský plán. Ten platí 10 let a zpracovávají ho odborné firmy. Pro nás Lesprojekt Hradec Králové. V tomto plánu je určeno, kolik se může vytěžit dřeva za rok, takzvaný etát. Samozřejmě v době kalamity se těží víc, a museli jsme požádat krajský úřad o povolení zvýšení těžby. Takže máme v současné době asi o 4000 kubíků přetěženo.

Podle zákona byla povinnost do dvou let holinu zalesnit. A do pěti let se musela kultura zajistit. Vzhledem ke kalamitě byly lhůty změněny na pět a deset let. Problémem je například i nedostatek sazenic.

V letošním roce se ukazuje, díky vlhkému počasí, zvýšená přirozená obnova lesa. Napomohl tomu loňský semenný rok buku, dubu a smrku. Tato přirozená obnova trvá samozřejmě déle, a proto také těch pět a deset let.

Jedním z problémů je, že se každý o svůj les nestará tak, jak by měl. Dohled nad lesním majetkem malých vlastníků je v gesci státní správy, která pak rozesílá výzvy k nápravě, případně určuje sankce.

U nás v regionu jsou největším vlastníkem lesů Lesy České republiky.

Jak je to s hospodářským přínosem lesa pro město?

Před kalamitou byla cena dřeva velice výhodná. Pilaři brečeli, že je dřevo drahé. Prodej dřevní suroviny se pohyboval kolem 2000–2300 korun za kubík, dle kvality. V kalamitě se cena začala snižovat a klesla až někde k 700 korunám za kubík. Nikdo dřevo nechtěl a byl problém ho vůbec prodat. Dnes je situace úplně jiná. Dřeva je nedostatek. Nastal ohromný zájem o pilařské i palivové dříví a ceny se začínají přibližovat předkalamitnímu stavu. Příčinou je situace, kdy Morava je vytěžená a hodně ubylo i v Čechách. Například ve Štětí byla postavena nová velká pila, která dokáže zpracovat až milion kubíků dřeva ročně, a to se musí někde vytěžit.

Navíc velký zájem přicházel z Polska a největší zájem projevuje Čína, která je obrovským odběratelem. Ta má zájem i o dobré kůrovcové dříví. Tento sortiment se podle odběratele také nazývá „Čína“ a musí být alespoň 11,5 m délky a na slabém konci alespoň 20 cm tloušťky a uprostřed 25 cm. Dnes se takové dříví prodává kolem 2000 korun za kubík.

A co budoucnost?

V letošním roce jsme vysadili 2 hektary lesa, což je na naši plochu lesa poměrně hodně. Sázíme tak 30 procent smrku, zbytek listnáče. Sazenice není v současné době lehké sehnat, na trhu jich je nedostatek. Díky dlouhodobé spolupráci se školkou v Pusté Proseči se nám zatím podařilo potřebnou sadbu sehnat. Velmi důležitou pomocí jsou dotace. Poslední dva roky byly na kůrovcovou hmotu a příslib máme i na letošní rok. Do budoucna by na těženu hmotu nebyly potřeba, neboť je cena za dříví již dobrá. Pak jsou to dotace na zalesňování, které významně pomáhají obnově lesa.

Na nelesním pozemku v majetku města v katastrálním území obce Brtev byla zřízena plantáž vánočních stromků. Vysazena byla jedle kavkazská. Poslední dva roky bylo prodáno cca 300 stromků převážně lidem z blízkého okolí. V současnosti jsou vysazeny nové sazenice, které se budou prodávat za 4–5 let.

Děkují za rozhovor.

Ladislav Stuchlík, foto: autor

PRVNÍ DVA MĚSÍCE VÝSTAVBY NOVÉHO MĚŮ A ÚPRAVY SEVERNÍ ČÁSTI NÁMĚSTÍ

Jsou to již bezmála dva měsíce, kdy probíhá výstavba nového městského úřadu. Na konci května byly započaty práce i na úpravě severní části náměstí. Od předání staveniště v první dekádě dubna 2021 proběhly přípravné práce (např. vytyčení inženýrských sítí), na což navazovaly práce zemní (např. základové konstrukce tvořené železobetonovými patkami a po obvodu železobetonové i prosté pasy). V první polovině května byl dokončen 1. stupeň základů, ve druhé pak část 2. stupně základů + montáž kanalizace + zpětné zásypy + pokládání drenáží v okolí objektu a utichla elektrocentrála. Ve čtvrtek 27. 5. 2021 byl oboustranně uzavřen průjezd mezi ulicemi Třetí strana a náměstím K. V. Raise z důvodu instalace stacionárního jeřábu na staveništi. Ode dne 31. 5. 2021 pravděpodobně až do konce

roku 2021 bude pro stavbu oplocena (zábor) odstavná plocha v severní části náměstí od „masny“ směrem „nahoru“. Silnice II. třídy č. 284 zůstane prozatím průjezdná a chodníky po obou stranách nadále průchozí. Zástupci zhotovitele stavby (SYNER, s. r. o.) průběžně komunikují s majiteli dotčených objektů. Každou hodinu je automaticky pořizován fotografický časosběr pro obrazovou připomínku průběhu prací. S výstavbou jsou a budou spojena určitá plánovaná omezení, včetně parkování, kde je možné využívat zbývající část náměstí i přilehlé ulice. Předem děkujeme všem občanům za pochopení při dočasných omezeních souvisejících s probíhající stavbou.

Antonín Schánilec, foto: Ladislav Stuchlík, Václav Lejdar

400 let od staroměstské exekuce

Kryštof Harant

Právě letos 21. června uplynulo čtyři sta let od exekuce na Staroměstském náměstí v Praze, při které bylo v roce 1621 popraveno dvacet sedm vůdců českého, však poraženého stavovského povstání. Bylo to povstání nekatolické šlechty a měšťanstva proti císaři Matyášovi a po jeho smrti i proti králi Ferdinandovi II. s cílem zabránit nastalé rekatolizaci, ztrátám svých zastávaných mocenských postavení a cenzuře.

EXEKUCI PŘEDCHÁZELO

Rozbuškou povstání bylo demonstrativní vyhození dvou katolických místodržících Slavaty a Martinice spolu s písařem z okna Pražského hradu v květnu r. 1618 a touto tzv. „třetí pražskou defenestrací“ začala tzv. „válka česká (1618–1620)“. V r. 1619 byl král Ferdinand II. sesazen z českého trůnu a zvolen nový, „zimní král“ Fridrich Falcký. Následovalo tažení českého stavovského vojska na Vídeň a její neúspěšné obléhání, při kterém byl dělostřelectvem ostřelován císařský palác. Česká válka skončila neslavně na

pražské Bílé hoře 8. listopadu 1620, kde po dvouhodinové bitvě císařské vojsko rozdrtilo vojsko stavovské.

Tak byl rozpoután mezinárodní, takřka světový válečný konflikt „válka třicetiletá (1618–1648)“, jehož zjevnou příčinou byly události u nás v Česku. Stejně tak jako před začátkem druhé světové války a Bůh nás chraň, abychom nebyli toho příčinou napotřetí.

EXEKUCE ZASÁHLA BĚLOHRADSKO

Mezi třemi popravenými českými pány byl jako třetí v pořadí mečem sřát Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic (* 1564, † 21. 6. 1621 ve věku 57 let), vlastník třetiny panství Pecka. Jeho součástí tehdy bylo i území spadající do katastru dnešní Horní Nové Vsi s krčmou výsadní (dnes č. p. 78 paní Lánské) včetně ještě neexistující

cích Lánů, dále navazující území Uhlířů (včetně pozdější oddělené vsi Přibyslavi), též území zaniklé vsi Byšic včetně kostela sv. Petra a Pavla na Byšičkách a Harantem nově z kamene přestavěného Nového dvora. K tomu patřily rybníky – viz BL č. 1 a č. 2/2019 – a lesy na tomto vyjmenovaném území. Kromě těchto statků vlastnil polovinu městečka Pecky spolu s farním kostelem sv. Bartoloměje, západní polovinu hradu Pecky (viz foto) včetně vsi Stupná (s podílem z těžby zlata na Zlatnici), Štikov, Bukovina, Vřesník, Vidochov a další statky menšího významu. Hodnota tohoto majetku byla tehdy kolem 20.000 kop grošů míšenských.

Kryštof Harant pocházel z rytířské rodiny Harantů z Polžic na Tachovsku, která ve svém rodovém znaku měla stříbrného kohouta s černým ocasem na červeném štítě, což značilo fyzickou zdatnost a bojovnost.

Kostel v Červené Třešně

Od mládí sloužil na císařském dvoře císaře Rudolfa II., mluvil několika cizími jazyky, obstojně kreslil a věnoval se hudbě i jako skladatel.

Byl dvakrát ženatý a po smrti první manželky a obou dětí vykonal spolu s přítelem Heřmanem Černínem z Chudenic cestu přes Benátky do Palestiny a Egypta a o cestě vydal cestopis doplněný vlastními kresbami. Dne 16. ledna 1603 byl povýšen do panského stavu poté, co svoji urozenost a starobylost rytířského rodu prokázal až do čtvrtého kolena v linii po meči i po přeslici.

Protože nebyl zámožný, oženil se výhodně dne 12. 5. 1603 podruhé a jeho manželkou se stala Barbora Škopková († 10. 7. 1607), roz. Miřkovská ze Stropčic, bohatá vdova po Karlovi Škopkovi. S ní měl dceru Rozinu Alžbětu (* 26. 9. 1604). Dcera i druhá manželka zemřely a veškerý majetek dědictvím přešel na Kryštofa Haranta. Pak se 16. 11. 1609 oženil potřetí s Annou Salomenou Hradištskou z Hořovic a spolu s ní měl nejméně čtyři děti.

V r. 1618 byl již protestantem, aktivně se účastnil povstání českých stavů a v armádě hraběte Thurna se stal velitelem dělostřelce, s nímž ve Vídni ostřeloval císařský palác. Až do osudné bitvy byl předsedou České komory zemské. Po porážce českých stavů v bitvě na Bílé hoře a návratu římskoněmeckého císaře Ferdinanda II. na český trůn, byl na Pece zadržen oddílem vojáků Albrechta z Valdštejna, uvězněn v Praze a spolu s dalšími odsouzen k trestu smrti a ztrátě veškerého majetku. Takto krvavě se císař pomstil vedoucím osobnostem povstání.

Vdova po Kryštofovi Harantovi Anna Salomena se znovu provdala, a dokonce konvertovala ke katolictví a své syny dala do výchovy jezuitům.

POBĚLOHORSKÉ PŘEVODY MAJETKU

Převodem majetku do manství byl potrestán **Petr Škopek z Bílých Otradovic** (* cca 1565, † 17. 12. 1625 ve věku 60 let), syn Jana Škopka z jeho druhého manželství, a tudíž švagr Harantovy manželky Barbory. Příbuzenství bylo z majetkových příčin plně nenávisť, navzájem si škodili a soudili se.

Důvodem Petrova trestu na majetku bylo: „... že v tažení stavů pod Vídeň byl přítomen a do císařských oken střílel“, ačkoli pravdou bylo, že byl postižen mrtvicí a ležel již osm let nehybný na lůžku.

Petr Škopek od r. 1594 držel dolní část Nové Vsi s tvrzí Bělehradem a s poplužními dvory (podle dnešních poměrů tedy Prostřední Novou Ves, dnešní městečko Bělohrad a Dolní Novou Ves) a vesnice **Brtev, Dolní a Horní Javoří, Bukovinu, Kal, Vřesník, Tetín, Č. Třešněnou a Dobeš**.

Byl dvakrát ženatý. Jako ovdovělý se asi r. 1605 znovu oženil a jeho druhou manželkou se stala Anna Ozána Jestřibská z Rýzemburka (* 1605, † 12. 1. 1626), sestra Karla Jestřibského, a tudíž švagrová jeho manželky **Marjány Jestřibské, roz. Kulové, držící statek v Okrouhlé a polovinu vsi Sv. Újezda**. I tato rodina Jestřibských byla postižena konfiskací majetku manžela Karla a majetek zůstal jen manželce, která však stejně v r. 1628 byla donucena svůj majetek ve Sv. Újezdě a Okrouhlé prodat Albrechtu z Valdštejna.

Petr zemřel v r. 1625 na své tvrzí „Bělehrad“ v Nové Vsi a po měsíci jej následovala manželka. Pohřbeni byli v kostele v Červené Třešně proto, že i s novoveským farářem a patrony tamního kostela z rodu Bořků byl Petr ve sporu. A protože nebylo dědiců, připadl veškerý majetek odúmrtím koruně a r. 1626 jej koupil Albrecht z Valdštejna.

Poslední potrestaný z Bělohradska byl vlastník druhé poloviny vsi Sv. Újezda spolu s tvrzí a poplužním dvorem **Bořek Nepolický nejstarší ze Zachrašťan**, potomek staročeské vladycké rodiny náležející k rodu a erbů Bořků, jejíž první sídelní vsi byly Zachrašťany u N. Bydžova. V r. 1594 se účastnil jako jízdní voják tažení do Uher proti Turkovi a živý se z prohrané bitvy vrátil. K tomuto

újezdskému zboží tehdy patřily i dvě nemovitosti při hrázi dávno vysušeného Řečického rybníka, které dnes přináležejí k L. Bělohradu, a to Kotykův mlýn č. p. 128 a na druhém konci hráze chalupnická usedlost, pak hájenka dnešního č. p. 129. V Nové Vsi držel též právo podací ke kostelu (bližší k majetku v Okrouhlé a ve Sv. Újezdě viz BL č. 4/2020).

Při bělohorské konfiskaci byl obviněn z toho, že v době vzpoury „platil odbojným stavům kontribuci a lid svůj vypravil k veřejné hotovosti“. Za udělení pardonu se proto dne 4. března 1628 zavázal u „komise transactionis“ složit pokutu ve výši 200 kop míšenských, a jelikož neměl dost hotových peněz, prodal ještě téhož roku újezdský majetek za částku 3.700 kop míšenských Albrechtu z Valdštejna a na části svého majetku pak hospodařil coby „pán“, ale již jen v postavení sedláka s potahem. Valdštejn zaplatil jen obnos na vykrytí pokuty, a ostatní zůstal dlužen jako ostatně v mnoha jiných případech.

Albrecht z Valdštejna

VEŠKERÝ MAJETEK BĚLOHRADSKA V RUKÁCH ALBRECHTA Z VALDŠTEJNA

Nejslavnější a ve své době nejmočnější člen rodu byl **Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna** (* 14. 9. 1583, † 25. 2. 1634 ve věku 50 let), vojevůdce v třicetileté válce. Narodil se na tvrzí ve vsi Heřmanice u Jaroměře jako jediný syn ze tří sourozenců v nezámožné rodině Valdštejnů, hostinné větve. Jeho erbem byl erb ostatních Valdštejnů a sám se v době své největší slávy tituloval jako vévoda frýdlantský, meklenburský a zaháňský, válečný rada, komorník, nejvyšší pražský a generál Oceánu i Baltského moře. Využil pobělohorské konfiskace majetku, který sкупoval, a již v r. 1628 byl i **rozdrobený majetek Bělohradska v jeho rukách a nakonec v rukách zbohatlé, cizácké šlechty**.

S Harantem si byl v něčem podobný, v něčem rozdílný. Protože i on vyšel z nezámožné vladycké rodiny, oženil se stejně jako

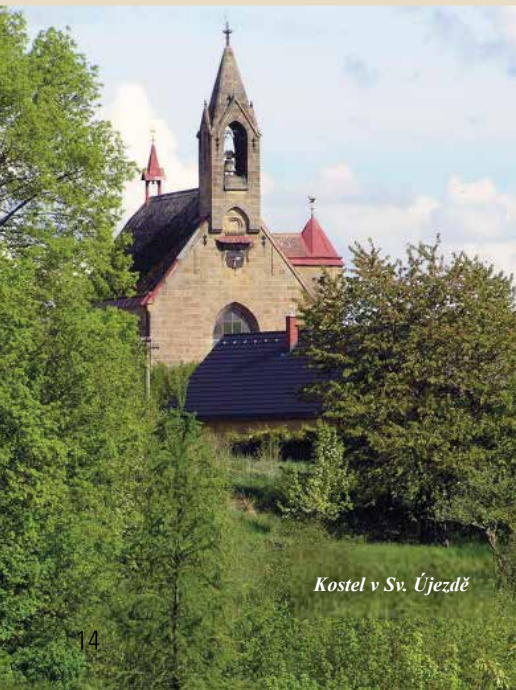

o dvacet let starší Kryštof Harant s bohatou vdovou a nabyl tak značného majetku a postavení. Původně příslušník jednoty bratrské konvertoval v r. 1606 ke katolicismu a nastoupil vojenskou dráhu. V r. 1617 vstoupil do služeb Ferdinanda II. na rozdíl od Kryštofa Haranta, který se z katolíka stal protestantem a odpůrcem Ferdinanda. Však oba nakonec skončili stejně násilnou smrtí z vůle Ferdinanda II. Harant byl popraven a Valdštejn 25. února 1634 v Chebu zavražděn.

UMÍRÁČEK S PAMĚTÍ NA KRYŠTOFA HARANTA

Od června r. 1681 do r. 1914 visel ve Sv. Újezdě v dřevěné zvonici u kostela a pak na věži již nového kostela „zvonec“, sloužící coby umíráček. Zavěšen byl ze všech zvonů nejvýše, a tak k detailnímu prozkoumání byl nedostupný. Odlitý byl spolu s nápisem provedeným gotickým písmem na jeho věnci, a v němčině. Více historiků včetně bělohradského faráře Františka Petery se snažilo špatně čitelný nápis rozluštit a nakonec bylo usouzeno, že nápis byl tento:

Kostel v Sv. Újezdě

„*Hamartiens lies sein Wort in diese Glocke Got zu lob anno 1681 innem zum Gedächtniss giesen*“, což v překladu znamená „**Hamartiens čti jeho jméno na tomto zvoně Bohu ku chvále anno 1681 jemu na paměť odlít**“.

Úsudek to byl nepřesný, protože nikdo z význačných a známých osobností Bělohradska takového příjmení neměl, a tak se nabízí vysvětlení, že první slovo nápisu bylo evidentně z důvodu utajení jeho smyslu zašifrováno a napsáno latinsky **HARANTIUS**, což je příjmení Kryštofa Haranta, jednoho z nejvýznamnějších odpůrců Habsburků a katolictví. A závěr je takový, že zvonec byl **odlit na paměť šedesátého výročí jeho opravy**.

Uvnitř zvonu byl někdy a zřejmě dodatečně zelenou barvou vyveden druhý nápis s textem: „**Tento zvon gest slit nakladem Podany zeny Lidmily Sw dy Augezda Swatoianskeho**“. Nečitelné příjmení bylo jistě zapsáno „Šourky“ a to byla hospodyně z chalupy č. p. 42 stojící oproti kostelu Lidmila Šourková, roz. Ruterová, protože tehdy a ještě za mého mládí byly běžně ve vsi jmenovány hospodyně, jako např. Krauzka, Buchnarka, Hamanka či jiné. A jiná žena z Újezda nepřipadá v úvahu. Narodila se v dnešním Bělohradě na jižním konci ul. Havlíčkovy v dávno zbořeně chalupě č. p. 125, na jejímž místě dnes stojí domek č. p. 390, a za svobodna byla panskou „vínopalkou“ destilující pro vrchnost vínovnici či jiné lihoviny.

Zvonec byl odlit rok poté, co po celém království r. 1680 došlo k selské rebelii, a tedy zřejmě jako **zhmotnělý protest pěti bratrů Šourků**, sedláků rozvětvené rodiny, a jejich společným nákladem. Z nich bratr Daniel (* cca 1634), sedlák na usedlosti č. p. 47, byl jedním z protagonistů rebelie na bělohradském panství, a byl proto odsouzen k nuceným pracím (bližší viz článek „V poutech a železech“, BL č. 5/2006). Nejmladší z bratrů Jiřík (* kolem 1651) byl manželem zmíněné Lidmily a bratr Matěj (* cca 1641), vůbec největší sedlák ze vsi hospodařící na č. p. 3, byl kostelníkem, a měl

tudíž nejblíže k tomu, aby zvonec byl zavěšen nejvýše na zvonici ještě před posvěcením. I zbývající bratři a provdané sestry žili a hospodařili ve vsi.

Snad celá vesnice o této akci věděla a patrně jediný, kdo nic netušil, byl administrátor bělohradské fary P. Augustín Procházka, který zřejmě o pouti konané po svátku sv. Jana Křtitele následující neděli po 24. červnu toho roku za velké přítomnosti lidí zvonec posvětil. Pokud i on o všem věděl, pak byl velice odvážný.

Umíráček skončil neslavně, neboť v r. 1914 byl po více než dvou stech letech erárem rekvirován a posloužil k výrobě střeliva a válečnému vraždění na frontách první sv. války.

NÁSLEDKY POPSANÉHO DĚNÍ PRO SOUČASNOST

Nelze pochybovat o tom, že ve středověku a až do konce války třicetileté bylo obyvatelstvo naší země hluboce věřící v Boha, však již z doby husitské až do konce zmíněné války v drtivé většině víry utrakvistické, tedy nekatolické, což nepochybnitelně dosvědčují všechny tři pražské defenestrace (r. 1419, r. 1483 a r. 1618) a „Seznam obyvatel podle víry“ z r. 1651. V něm se dočteme, že v tom roce z veškerého obyvatelstva království byla katolíků mimo vrchnost jen hrstka poddaných, a to jen těch, co svým postavením byli na vrchnosti závislí. Drsná rekatolizace začátku 17. stol. představovaná např. byt' vzdělaným, leč fanatickým jezuitou páterem Matějem Burnatiem na Jičínsku a Turnovsku (nakonec byl v Libuni spolu s dalším jezuitou rozbouřenými sedláky umlácen dne 9. srpna 1629), a v 18. stol. všeobecně známou osobou jezuitu Koniáše působícího i na Hořicku, k úspěchu nevedla, spíše naopak. A tak krátkozraké konání tehdejší církve a o mnoho let pozdější působení ateistických komunistů dílo dokonaly natolik, že dnes převážná většina Čechů je již ateistická a těžko se to kdy změní.

Josef J. L. Špůr, foto: autor, Luděk Vondrouš, Ladislav Stuchlík, internet

Votroci OPĚT PRVOLIGOVÍ

Míro, gratuluji k postupu Hradce do první ligy. Po kolika letech se Votroci vrací mezi českou fotbalovou elitu?

Díky za gratulaci, Edo. Moji Votroci jsou zase prvoligoví po čtyřech letech. Viděl jsem všechna jejich domácí i některá venkovní utkání na webu a černobílí mi opravdu dělali v nelehké době covidové radost.

Jak vidíš jejich prvoligové šance?

Kladeš mi strašně těžkou otázku. Odchází trenér Frt'ala, na kterého se názory nás fanoušků různily. Já patřím mezi ty, kteří si jeho práce velmi vážili – trpělivě kádr budoval tři roky, dával šanci mladým, měli jsme solidně propracované standardní situace, dávali hodně gólů, zařadil prvky moderního fotbalu, a hlavně – udělal „kabinu“. Kdo se o fotbal zajímá, ví, že to je to nejdůležitější. Když máš šatnu plnou Turků, Rumunů, Balkánců a hráčů tmavé pleti (jak se dnes musí říkat), nepomůže ti ani miliardář v pozadí. Uvidíme, s čím přijde nový trenér Koubek. Myslím si ale, že má na čem stavět a o ligu se určitě porveme.

Votroci mají mít „domácí plac“ v Mladé Boleslavi. Co tomu říkáš a jak tam budeš coby skalní jezdit?

Už jsme tam hráli čtyři zápasy v roce 2016, jezdil jsem tam. Je to malý útulný stadion s bezprostředním kontaktem fanoušků. Jiná cesta než autem však do Bolky nevede. Z HK je to ale spádově nejlepší řešení.

Slyšel jsem hodně starou příhodu, kdy se trojička skalních bělohradských votroků modlila za udržení v první lize...

Nechtěl jsem to nikdy a nikde publikovat, ale budiž, promlčecí doba dávno uplynula. Byl pátek 30. dubna 1981 a U Sehnalů jsme vzdávali

60. výročí mistrovského titulu Spartaku Hradec Králové

Zleva: Václav Kulhánek, Ladislav Pokorný (poslední žijící hráč mistrovského týmu), Zdeněk Kulhánek, Miroslav Kulhánek a Vladimír Voda

NÁŠ REGIONÁLNÍ FOTBALOVÝ KLUB ČERNOBÍLÝ FC HRADEC KRÁLOVÉ BUDE V PŘÍŠTÍ SEZONĚ HRÁT PRVNÍ LIGU. TUTO NEBÝVALOU UDÁLOST SI NEMOHLY NEZAŘADIT ANI BĚLOHRADSKÉ LISTY. PROTO ROZHOVOR SE SKALNÍM DOMÁCÍM VOTROKEM MIROSLAVEM KULHÁNKEM, ČERSTVÝM TŘIAŠEDESÁTNIKEM.

hold panu Presidentovi Zdeňku Žampovi k jeho 22. narozeninám. A protože současně probíhala i oslava čarodějnic, byla hospoda otevřena dlouho přes půlnoc. Když jsme se za ranního kuropečení vypořádali z nálevny, někoho z nás napadlo, že bychom se mohli vedle v kostele pomodlit za úspěch Hradce, který hrál v neděli důležitý zápas v Bratislavě s Interem. Vešli jsme dovnitř, poklekli, svěcenou vodou se pokřížovali a Jirka Řehák (který již bohužel není mezi námi) předříkával Otčenáš. V neděli dopoledne jsme na Pasienkách překvapivě 2:1 vyhráli! Pamatuji si, že vítězný gól zaznamenal současný delegát KFS a tehdejší levý obránce Jarda Mudruška, který nikdy jindy v kariéře snad ani nevystřelil na bránu! I když jsem zapřísalhly ateista, přeče jen...

Domnívám se, že v našem městě je hezká řádka příznivců Hradeckých...

Jako všude, tak i v LB se příznivci v drtivé většině dělí na slávisty a spart'any, sem tam nějaká náplava z Moravy. Skalní Hradečáky abys pohledal, kromě mé maličkosti Karel Tomášek, turista Zdeněk Hofman, dentista Mirek Forman, tenista Miloš Dvořák a moji dva strýcové Zdeněk a Václav. Budu muset asi udělat nábor mezi mladými... (směje se).

Míro, co nový hradecký stadion, kdy bude?

Však už ho „stavíme“ 30 let. V srpnu se mají začít práce a za dva roky se snad už konečně na něm bude hrát a nic se nebude protahovat. Rád bych se dožil otevření nového stadionu... Před dvěma lety jsme si s Karlem Tomáškem koupili každý tři metry čtvereční hřiště za 10.500 Kč, abychom podpořili akci „VOTROCI SOBĚ“, máme na to i certifikát. No, Edo, nekup to, metr v malém vápně za 3.500 Kč.

Hradec, nebo Pardubice. To je otázka. V letošním roce Pardubáci v lize překvapili, bude je Hradec následovat?

Před výkony našeho jižního předměstí (tak nazývají Hradečáci Pardubice – pozn. red.) smekám klobouk. Už se těším na klasická derby ve Vršovcích a na Bolce, my Mechovci Koněpůlkám nic nedarujeme.

Proč vás pardubičtí perníkáři vlastně nazývají Mechováky?

Důvod je prostý. Hradečáci údajně používali mech ještě před vynálezem toaletního papíru.

Která trojice současných Votroků zařídila postup?

Zasloužili se o to všichni, hráči, trenéři i celý realizační tým (o tom je ta zmiňovaná „kabina“). Kdybych měl přesto citovat jména tří hráčů, tak Vlčák (Adam Vlkánova), Dvořka (Pavel Dvořák) a Petr Kodeš. Posledně jmenovaným asi všechny překvapím, ale je to mladý defenzivní záložník, ti nikdy nejsou příliš vidět jako třeba střelci, špílmachři či gólmáni. A propos – vždycky jsem tvrdil, že stěžejním hráčem slavné Brücknerovy éry v národním týmu nebyli Nedvěd, Baroš, Poborský, Šmicer ani Čech, ale – Tomáš Galásek!

Míro, díky. I já, slávista, budu držet Votročkům palce!

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves a archiv Miroslava Kulhánka

PROFESE A ŘEMESLA V ZRCADLE ČASU

Četníci, policisté

V každé lidské společnosti bylo vždy nějakým způsobem dohlíženo na dodržování stanovených pravidel. Vždyť již rychtáři ve středověkých městech vyžadovali dodržování pořádku. Na dodržování těchto norem pak museli dohlížet samotní měšťané. Od 14. století tuto jejich funkci postupně přebírají biřici, ponocní a hlásní na městských věžích. A po vzniku prvních městských stráží už je jen krůček k založení četnictva.

Základy dnešního četnictva (žandarmerie) sahají do napoleonské doby. A když pak přešla Lombardie do rukou Rakouska, převzalo Rakousko kompletně i tento sbor.

České prvorepublikové četnictvo vzniklo na kořenech četnického pluku pro Uhry, který byl zřízen po lombardském vzoru. V roce 1928 byly již četnické pátrací stanice vybavené jízdními koly a motocyklem s přívěsným vozíkem. Od roku 1933 už zdobil každou „pátračku“ i automobil. Rozsah povinností četníka byl široký. Každodenní hlídkování ve svém obvodu a dohlížení na dodržování mnoha zákonů, četníci pátrali po provinilcích a vyšetřovali spáchané přestupky, doprovázeli a eskortovali vězně, ale i na požádání doprovázeli pocestné a přihlašovali např. nové obyvatele města. Služba v četnickém sboru byla prestižní záležitostí a přednostně byli přijímáni dělesloužící armádní poddůstojníci. Pro přijímání nováčků byla stanovena přísná vstupní kritéria. Velký důraz byl kladen na chování a celkové vystupování. Pro příslušníky platila i různá omezení, např. povolení k sňatku až po odsloužení čtyř let ve sboru, zákaz činnosti v politických stranách a zbavení volebního práva.

Po vzniku Protektorátu se četnictvo stává součástí okupační správy. Po osvobození se pak transformuje do Sboru národní bezpečnosti (SNB), který od četnictva přebírá veškeré instituce. Jelikož vliv KSČ ve sboru stále stoupá a od roku 1948 ho ovládá úplně, je hodně četníků, kteří se s touto skutečností neztotožní a raději ze služebního poměru vystupují. Na jejich posty pak jsou přijímáni příslušníci s politickou loajalitou.

Na bělohradské četníky zavzpomínala paní Maryška Klůzová.

„Původní četnická stanice byla na náměstí (dnešní restaurace U Kapra). Odtud četníci přesídlili do domu Macnarových (rohák proti Janákovým při výjezdu do Hořic), kde sídlili až do převzetí SNB. Po válce byla služebna u Munzarů (dnešní trafika Ponerových) a potom ve Zlaté koruně. Tam už ale sloužili „esenbáci“. Suterén Lázeňského hotelu pak četníci využívali jako šatlavu pro zadržené osoby.

Asi nejstaršího zdejšího četníka pamatují pana **Krále**. Bydlel na Malém náměstí v domě stavitele Nádvorníka. Ještě před válkou zde sloužil pan **Kovář**. Byl baculatější postavy a později se oženil s řeznicí paní Jaklovou. Po nich, už za války, zde sloužili pánové **Somol a Šimon**, oba bydleli Na Zátíší, Somol v přízemí a Šimon nahoře v bytě s balkonem, v učitelské čtvrti (dnes Husova ulice v domku Rýdlových) bydlel pan **Hájek**, v suterénu ve vile Dr. Mindla (dnes u Mečírů) bydlel pan **Chalupník** a dole u řeky

Strážmistr V. Hájek

pod cestičkou od hospody U Sehnalů bydlel pan **Kočí**. Na začátku války přišli ze Slovenska pánové **Urban** (tatínek Dany Kyselové) a **Forman**.

V té době měli četníci zelené uniformy a na obhlídky chodili vždy ve dvojici. Když ale vyráželi v helmách a na ramenou měli pušky, bylo jasné, že se někde něco schrulo. Vzpomínám také, jak mě ještě za války posílali naši každý pátek pro mléko. Jednou mně teta ještě přidala do tašky slepici, samozřejmě živou. Vezla jsem ji na řídítkách a celou cestu z Lužan byla v klidu, když jsem ale jela od Kotykova mlýna kolem bytů, mýjela jsem četníky hlídkující na obchůzce. Dušička ve mně byla malá, protože milá slepice se

Četnická stanice

rozhodla o sobě dát vědět zrovna ve chvíli, když jsem byla u nich. Četníci ale dělali, že nic nevidí.

Dobře si vybavuji i policajty, kteří hlídali město v černých uniformách. Pan **Třeska** byl ostřejší povahy a bydlel v tzv. „chudobnici“ (dnešní bytový dům č. p. 200 ve Vachkově ulici). S ním sloužil pan **Janžák**. Na něho vzpomínám ráda, protože to byl dobrák, který si nás moc nevsímal a nikdy nás nehonil.“

Na dalšího bělohradského četníka zavzpomínali bratři Šubrové.

Současný starosta pan Pavel Šubr začíná:

„Děda **Josef Krátký** pocházel z Hřídělce, narodil se v roce 1897. Po roce 1918 pro četnictvo oslovovali převážně maturanty z řad vojáků. Sloužil ve slovenských Topoľčiankách, kde měl letní sídlo prezident Masaryk. Rád vyprávěl, jak se poprvé setkal s Masarykem, který přijel na koni zrovna v okamžiku, když si děda na hlídce zdříml. Tehdy mu jen řekl: „Vidím, že jste se vzbudil, ale klidně spěte dál.“ Na Slovensku vystřídal pět štací a sem se vrátil v roce 1938.“

Jeho bratr Petr dodává: „Sloužil i v době, kdy se v roce 1945 přišla na stanici „u Macnarů“ nahlásit posádka amerického bombardéru, který havaroval u Hřídělce. Převzetím četnictva SNB

Josef Krátký s manželkou

je dědovi ukončen služební poměr a nastupuje na vrátnici do Milety v Dolní Nové Vsi, kde se na směnách střídá s babičkou.“

S panem Krátkým kamarádil další četník pan **Karel Koláček**, o kterém pár slov přináší Eda Čelíš: „Ve třicátých letech přichází sloužit na Jilemnicko a Novopacko mladý četník Karel Koláček, rodák z Vižiny od nedalekých Neumětel. Těch Neumětel, kde se nachází pomník koně Šemika, protože místní věří, že zde je tento věrný kůň rytíře Horymíra zakopán.“

Po válce je převelen do Lázní Bělohradu, kde bydleli s rodinou v pěkném bytě rohového domu pana Kellera na konci náměstí. Ve službě si však dlouho nepobyl, protože začátkem padesátých let už je zaměstnán u Československých státních lesů. Podílel se totiž na budování první aleje v Hůře. Tak jako mnoho četníků i on propadl sítím tehdejších čistek a posledním jeho povoláním je dělnická pozice ve fabrice TOS.“

Antonín Brůna

Pan Milan Brůna krátce zavzpomínal na svého dědečka, který byl policejním strážníkem v Horní Nové Vsi: „Dědeček **Antonín Brůna** žil od narození v roce 1883 v Lánech. V roce 1929 v hornoveské škole nastupuje jako školník, kde získává k užívání služební byt. Pro obec Horní Nová Ves ještě vykonává obecního sluhu a p nocného. Po vykonání služební přísahy pro policejní stráž v roce 1931 na Okresním hejtmánství v Nové Pace se stává policejním strážníkem.“

Táta mně o něm vyprávěl, že za války děda občas řekl babičce, dnes připrav k večeri porci navíc, v noci tady ještě někdo bude. Hlavně se na nic neptej. Když nebudeš nic vědět, bude to pro tebe lepší. V noci pak někoho pustil oknem dovnitř a nad ránem zase ven. Nevím, kolikrát se to stalo ani o koho šlo, ale nejspíš se to už nikdo a nikdy nedozví.“

Období od sedmdesátých let do revoluce krátce shrnul npor. **Josef Klapka**, bývalý starší inspektor pořádkové služby: „U SNB jsem začínal v květnu 1970 u náčelníka Rostislava Jeřábka a služebna tehdy byla u Fejfarů (vedle bývalé Ulvovy pekárny). Tenkrát na stanici ještě sloužili

Josef Klapka

Služebna VB

Bohuslav Březina, Ladislav Šafář a Josef Blažek. Brzo jsme se však přemístili do nové služebny VB v zrekonstruovaném domě na náměstí (bývalý **hostinec Zlatá koruna**). Vznikly zde i tři byty, ve kterých bydleli již zmínění pánové Rostislav Jeřábek a Ladislav Šafář. Na stanici přichází psovod Petr Skoupý, který též získal azyl v jednom ze služebních bytů. Později odchází sloužit Josef Blažek do Hořic a Ladislav Šafář do Jičína. Napok z Hořic je k nám převelen Jiří Studený.“

Na okresních dožínkách v Mlázovicích v roce 1973 je jmenován novým náčelníkem Pavel Šuma a postupně ke sboru nastupují mladí: Jaroslav Jakl, Jiří Herzán, Zdeněk Neuwirt, Milan Lacina, Josef Štefanko, Miloš Jelínek, Jiří Matějovský a Antonín Franta. Po dohodě Okresního velitelství s městem bylo rozhodnuto, že v Bělohradě zůstane pouze stanice s úřední dobou pro veřejnost a veškerá činnost bude řízena z Nové Paky, kam Pavel Šuma nastupuje do funkce náčelníka. Odtud po roce 1989 přechází na operační středisko policie do Jičína.“

Posledním bydlícím v bytě a sloužícím na bělohradské stanici byl Stanislav Bartoš, který se přestěhoval do domku v ulici K. Moora.“

Já jsem v roce 1987 nastoupil jako policejní inspektor Obvodního oddělení Jičín a v roce 1997 jsem ze zdravotních důvodů opustil služební poměr.“

Npor. Mgr. Radek Zárbynický

Současný stav nastínil npor. **Mgr. Radek Zárbynický**, zástupce vedoucího Obvodního oddělení Policie ČR v Nové Pace: „U policie už jsem 18 let. Máme to v rodině, pradědeček byl za první republiky dozorce v kartouzích ve Valdicích, pak taťka byl také dozorcem a brácha nastoupil k policii hned po rozdělení republiky. Takže jak se říká – volba byla jasná. Z Bělohradáků jsou u policie ještě Honza Pavlásek, dlouho byl obvodákem Zdeněk Zahradník, který nyní slouží v Praze, u dopraváků je Petr Lánský a u nás na obvodě je kolegyně Irena Mezerová.“

Dnešní obvodák je vlastně univerzální policista, který je bezesporu stěžejním prvkem pořádkové policie. Doba, kdy byla v každé obci služebna s policejní hlídkou, je dávno pryč. Pod náš obvod spadají všechny obce Novopacka a Bělohradska. Tady pak dle potřeby využíváme služební místnost ve firmě Deprag, která je vybavená IT technikou s napojením na informační systémy.“

Tak jako v každém oboru i policie musí držet krok s dobou a využívat ke své práci tu nejmodernější techniku. Od výstroje a speciálně vybavených aut přes vrtulníky a drony až po kvalitní balistickou ochranu a výzbroj. Vždyť dnes odhalování kriminálních činů bez použití moderních kriminalistických metod a kamerových systémů si již nedokážu ani představit. Zvláště specifickou techniku pak využívají specialisté sloužící ve výjezdových skupinách.“

Policie má vlastní resort školství. V nástupní škole policista prochází základní přípravou a ve školících střediscích pak vzdělávají policisty, aby ovládali techniku, uměli použít zákonné donucovací prostředky a používali zbraň na požadované úrovni. Na Policejní akademii v Praze si pak může prohloubit kvalifikaci policista vysokoškolským studiem. Pravidelně absolvujeme například střelecké prověrky, různé řidičské kurzy nebo fyzické testy. Z policisty kvalitního policistu však udělá až praxe, která je tím nejlepším učitelem.“

A co policistu žene dál? No přece když dopadením nějakého lumpa napravíme spáchanou křivdu na nevinné osobě. Jen je někdy smutné, když mravenčím pátráním dostaneme pachatele před soud, a on se pak záhadně objeví zpět na ulici. To potom dokážu pochopit poškozeného, že nevěřicně kroutí hlavou a přestává věřit ve spravedlnost. Současný policista může tehdejšími četníkům jejich respekt a úctu jen závidět. Dnes policista na ulici moc oblíben není. Zvláštní je, že ten, kdo nás policisty moc nemusí, v televizi sleduje filmy s policejní tematikou s velkým zalíbením.“

O budoucnost této profese obavy nemám. Ze společností zločinnost asi hned tak nevyzmizí a na dodržování pořádku bude potřeba dohlížet stále.“

Jaroslav Voves, foto: autor, archiv

I když nám mnohé těžké daly bříme
smálime vás, trpěliví jsme,
Svůj život vědělky pro stát nasadíme,
když nás nikom k zaskročení zve.
Zvedněm pohár, draží kamarádi,
připijme si, to vše uznají.
Nade vše se máme rádi
a láska letina až čtyři.

BĚLOHRADSKÉ reflexe Eduarda Čelíše

TENISOVÉ JUBILEUM

Je poslední květnová sobota a na tenisových kurtech v Bažantnici začínají opožděně soutěže smíšených družstev. Dvojčata Jaroslava Závěská a Vladimíra Machková - Závěská začínají svoji padesátou tenisovou sezonu. Kdybych měl tenisovou čapku značky Wilson či Babolat, kterou si už roky hodlám koupit, tak smekám. Úžasné! Gratuluji, Járo, Vlad'ko, a přeji ještě hodně vítězných fiftýnů.

NOVÝ MĚSTSKÝ ÚŘAD

Liberecká stavební firma Syner zahájila na severním konci náměstí výstavbu nového městského úřadu. Byl jsem zastáncem varianty „radnice má být v Radnici“. To znamená: městský úřad v zrekonstruovaném Lázeňském hotelu. Začíná se stavět nový. Fiat – budíž, jak říkají latinicí a Italové auťákům. Docela se těším na konec června příštího roku na nový městský úřad. Má stát v místech, kde jsme jako kluci před barákem, osmadvacítkou, čtali fotbálek a kde se s dřevěnou pálkou učil tenisovat pozdější velký mistr dřívě bílého sportu Petr Koláček.

HAPPY BIRTHDAY, MISTŘI KOŽENÉHO MÍČE

Dva význační bělohradští fotbalisté nedávno oslavili osmdesátiny. Rychlé levé křídlo Jiří Lejdar v březnu a technický i nesmlouvavý záložník Michal Lami v dubnu. Pánové, hodně zdraví!

NEMĚL NA TO HLAVU

V těchto Bělohradských listech je zajímavý rozhovor s Mgr. Břetislavem Ježkem. Upoutala a rozesmála mě tato pasáž: „Rodiče měli zahradnictví, ale mně se zdálo, že na zahradničení, nebo na biologii, nemám moc dobrou paměť, na všechny ty názvy kytiček a rostlin. Takže jsem se vydal jinou cestou. Po absolvování gymnázia jsem vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy v Praze.“

UŽÍVEJ DNE

Hodně času jsem strávil na zahradě. Tráva rostla jako blázen, a já sekal ostošest. Ale už to není jako dřív, čím dál víc se cejtím jako hokejista, kterej po půldruhé minutě musí na střídačku, já ke kafi do pergoly. Nebo jsem sednul na kolo a vyrazil na moji vanilkovou za bývalou spořitelnu. Fakt dobrá. A jak se začátek června probudil z dlouhý zimy do vedra, musel jsem okusit Pardoubek. Labuť nikde, voda docela teplá, znakem jsem si to napálil do míst, kde je na břehu kmen topolu a tabule s nápisem Pohádková procházka. A pomalu znakoval zase zpátky... Doma jsem posekal i trávu na chodníku, kupodivu bez psích hovínek a opět kafičkoval v pergole.

Manželka přišla s tím svým: To sis krásně užil dne, co?

Ano, Carpe diem.

VRACENÍ KNIH KDYKOLIV A SNADNO

Vážení čtenáři, naše knihovna má nový venkovní biblio-box (knižní schránku na vracení knih). Dosavadní skříňka již nestačila kapacitně, ani se do ní nedaly vložit větší knihy. Knihy je možné vracet kdykoliv v době naší nepřítomnosti jednoduchým způsobem, popsáním na etiketách boxu.

Pro snadnější přístup k biblio-boxu i do knihovny je také nově instalováno zábradlí v levé venkovní i vnitřní části vchodu do budovy.

Aktuální podmínky vstupu do knihovny jsou uvedeny na webových stránkách knihovny: www.knihovnalaznebelohrad.webk.cz. (jas)

AUTOGRAMIÁDA

V průběhu měsíce července se uskuteční AUTOGRAMIÁDA nové knihy Jiřího Sehnala KDE KONČÍ CESTY. Akce proběhne v Lázních Bělohradě v restauraci „U Sehnalů“ v sobotu a v neděli, přesný termín bude zveřejněn na plakátech, pozvánkách a v okresním tisku.

Těšíme se na Vaši návštěvu, DESIGN STUDIO Lázně Bělohrad.

Knížní okénko...

„Až ženy přestanou číst, román bude mrtev.“ Ian McEwan

Vážení čtenáři, v této rubrice bychom vás rádi pravidelně upozorňovali na knihy, které máme v knihovně, stojí za povšimnutí a mohly by vás zaujmout...

Stroje jako já – Ian McEwan (Odeon). Románová novinka slavného britského spisovatele (Betonová zahrada, Pokání) je o tom, jak Británie prohrála válku o Falklandy, jak se Beatles dali dohromady, a o prvním muži v dějinách, kterému nasadil „parohy“ humanoidní robot.

Listopád – Alena Mornštajnová (Host). Co si přečíst na jaře nebo v létě listopád? Novinka jedné z nejvyhledávanějších českých autorek je výletem do alternativní historie, tentokrát nesametovým.

Pláž v Chorvatsku – Julie Caplinová (Cosmopolis). Odplout do Chorvatska za letním sluncem, tyrkysovým mořem a romantikou můžete bez testu (třeba i na Pardoubku) s knihou populární britské autorky ze série Romantických útěků (Čajovna v Tokiu, Hotýlek na Islandu).

Šilencec – Martin Fendrych (NLN, s. r. o.). Kdy se objevilo naše město a okolí (Hořice, Nová Paka) v současném českém románu? Nejen pro „lokální patrioty“ je Fendrychova novinka bez servítek zachycující proměny společnosti posledních několika desetiletí.

Příběhy skalních vyhlídek Českého ráje – Řeháček–Pikous (nakl. Petr Poldá, s. r. o.). Přibalte si na cesty za krásnými výhledy. Ve spojení s průvodními texty se řada míst stane ještě zajímavějšími. Může to být i Vyskeř, kam nás zve Václav Durych: „Kopeck vizkeřský je snadno schůdným a mohu je doporučit všem, kdož sužování nadbytkem sádra nehodlají české peníze

zanášeti do nepřátelských nám lázeňských míst, kde doktoři za tučný honorář určují svým klientům parcelované procházky.“ A nezapomeňte na Raisovu vyhlídku. Jak se praví též v dobovém textu: „jest to oblíbené místo věhlasného spisovatele a lidového povídkáře, když dlel s celou rodinou v r. 1919 v pensionátě Kacanovském...“ V tomto penzionátě (dnes hotelu Králíček) byl hostem i Franz Kafka!

Povídky a jedna báseň – Zdeněk Svěrák (Cosmopolis). Spoluzakladatel Divadla Járy Cimrmana v březnu oslavil 85. narozeniny. Jemný humor s typickou „svěrákovskou“ poetikou je i v nové knize sázkou na jistotu. Přejeme hodně zdraví!

A na závěr dvě knížky pro malé čtenáře a také o tom, jak je důležité mít kamarády nejen on-line:

Budeš můj kamarád? – Sam McBratney (Svojtka & Co.). Krásné ilustrace a dojemný příběh o přátelství dvou králíčků – hnědého a bílého.

Včelař Josifek – Simona Čechová (Labyrint). Ze slovenského originálu Včelař Jožko přeložil zakladatel nakladatelství Labyrint Joachim Dvořák. Kdeže jsou ty doby, kdy jsme nepotřebovali překlady ze slovenštiny... Opět krásné ilustrace, tentokrát samotné autorky. A vše dopadne dobře. Osamělý Josifek si najde kamarády – včely.

Jan Simon

ULOŽENÍ KABELIZACE VEŘEJNÉHO OSVĚTLENÍ V ČÁSTI ULIC JÍNOVA A MACHAROVA

V měsíci květnu 2021 bylo společností VČE – montáže, a. s., dokončeno v části ulic Jínova a Macharova uložení nadzemního vedení nízkého napětí do podzemí. V období příprav jsme objednali zpracování samostatného projektu na uložení kabelizace městského veřejného osvětlení pro tuto lokalitu. Dodavatelem bylo demontováno stávající vzdušné vedení veřejného osvětlení, položena nová kabeláž a připraveny patky pro osazení nových stožárů pracovníky Technických služeb města Lázně Bělohrad. Finanční spoluúcast města činila 125 tis. Kč. Svítidla byla namontována prozatím stávající. V současné době finalizujeme strategickou koncepci města v oblasti veřejného osvětlení, kde do budoucna předpokládáme zlepšení světelného komfortu i estetiky ve městě, méně typů vhodných svítidel, a hlavně ekonomické úspory.

Antonín Schánílec, místostarosta

KVĚTINOVÁ VÝZDOBA VE MĚSTĚ

V letošním roce doznala změn květinová výzdoba města. Vloni na podzim nastoupila do technických služeb města vyučená zahradnice paní Hana Šulcová a ruka odbornice je ve městě znát. Občané a návštěvníci města kladně hodnotí umístění květináčů na lampách veřejného osvětlení na náměstí, na mostě přes řeku Javorku, úpravu prostranství před mateřskou školou a na náměstí či výběr nových druhů letniček. Rozhovor s paní Hanou Šulcovou přinese v příštím čísle Bělohradských listů.

(šup, las)

DRČENÍ VĚTVÍ, VĚC VEŘEJNÁ

Město Lázně Bělohrad zřídilo v prostoru Horní Nové Vsi deponii pro ukládání větví a trávy. Občané se tak mohou zbavit drobného odpadu vzniklého prořezávkou stromů a keřů. Deponie není určena pro odkládání trámů, prken, dřevotřískových desek. Listí a tráva patří do jiného místa. Bohužel, praxe je jiná. Někteří na deponii vyhazují právě takový odpad, bohužel často přikrmený kameny, prkny se železným kováním a pražci. Nechávací zde igelitové pytle, ve kterých přivezli odpad.

6. května přijela najatá firma odpad rozdrtit a odvézt do elektrárny v Poříčí. Větve se jí však nedařilo drtit, hlavně kvůli poruchám stroje zapříčiněným převážně železným odpadem naházeným v hromadě větví.

Ptáme se, je potřeba, aby u hromady stál další dozor a sledoval, co kdo odhazuje? Nemůžeme se chovat zodpovědně?

Tak ještě jednou – co do deponie nepatří: prkna, trámy, železa ani v malém množství, dřevotřískové desky, nábytek, listí, tráva, piliny, shrabky ze zahrady, dřevěný odpad ze staveb, papír, dřevěné palety a bedny, igelity a plechovky.

(las)

CO JE SENIORSKÁ OBÁLKA?

Jedná se o tiskopis, ve kterém si každý senior nebo zdravotně postižený může vyplnit základní informace o svém zdravotním stavu, lécích, které užívá, nebo zaznamenat kontakty na osoby blízké a svého praktického lékaře. Vyplněný tiskopis si pak senioři umístí buď na vchodové dveře bytu, nebo viditelně na ledničku. Na těchto místech ji budou záchranáři hledat. Seniorská obálka pomáhá v situacích, kdy se senior nebo zdravotně postižený dostane do tísně, ohrožení zdraví nebo života a není schopen se záchranáři sám komunikovat.

Taktéž může být nově i kapesní verze tiskopisu. Jedná se o Seniorskou obálku Mini, kterou může mít každý u sebe.

Obě obálky jsou aktuálně navíc vybaveny informacemi o očkování majitele.

Důležité je, aby údaje na kartě byly aktuální!

Seniorskou obálku (obě varianty) pro vyplnění je možno zdarma stáhnout v Souborech ke stažení na webových stránkách projektu Senioři v krajích <https://seniorivkrajich.mpsv.cz>.

Pro občany Lázní Bělohradu, kteří nemají možnost vytištění dané obálky, bude možnost vyzvednutí formuláře u praktických lékařů, v lékárně, případně v domě s pečovatelskou službou (kancelář sociálního pracovníka a vedoucí pečovatelské služby).

Pečovatelská služba Lázní Bělohrad sděluje občanům Lázní Bělohradu, že v současné době má uvolněnou odpolední kapacitu pro vykonávání péče ve dnech úterý, středa, sobota a neděle, cca v čase od 14:00 do 16:00 hodin.

Bc. Lenka Bičíšová, DiS., vedoucí pečovatelské služby

NOVINKA
seniorská obálka MINI

Od čtenářů

Dobrý den,
včera jsem navštívila kostel Všech svatých, vím, že patří církvi, nicméně nevím, kam jinam svůj e-mail směřovat, tak volím tuto cestu a prosím o předání na správné místo.

Kostel je sám o sobě nádherný, ale já bych chtěla především poděkovat chlapci, který hrál na varhany (jestli jsem to správně pochopila, hraje na varhany i o mši).

S takovým zápalem nám o varhanách vyprávěl, vše nám vysvětlil, ukázal, nádherně na ně hrál, a tak bychom mu touto formou ještě jednou chtěli moc poděkovat za jeho čas, který nám věnoval, a za krásný zážitek, přejeme mu jen to nejlepší a mnoho životních úspěchů.

Se srdečnými pozdravy

Dáša a Jakub, Velký Vřešťov

ZAČÁTKY

Začínal jsem jezdit s taškou po závodech a už tenkrát jsem se shlédl v Martinovi Horákovi, který v té době vyhrával většinu závodů. A mě ta atmosféra cyklistických závodů chytla natolik, že už mám v hlavě kolo na prvním místě asi 14 let. Třeba bělohradský MTB maraton jsem jel poprvé v osmi letech a tenkrát jsem si tu padesátku fakt užil, pobyl jsem si na trati asi 4,5 hod. Myslím, že jsem doteď nejmladším účastníkem Systematicky trénuji cyklistiku asi tak posledních 5 let. A každý rok tréninku je opravdu dost znát, i když výkonnostně jsem stále na začátku, pocitově už mám kolo hodně zažité.

DOPLŇKOVÝ SPORT

V zimě mě baví florbal, ten hrajeme dost ve škole. Lyžím se vyhýbám, protože mám strach ze zranění, které by mě mohlo vyřadit z cyklistické přípravy na dost dlouho. Jinak ještě chodím cvičit do posilovny. Před závodem na rozjetí používám válce a když je venku hnušně, jezdím doma v garáži na trenážeru. Tělo mně navrací do pohody masáž a studená voda. I když vím, že protažení svalů nezbytně patří ke sportu, strečink není zrovna mou zálibou.

PŘÍPRAVA

Teď, co jsem přestoupil od Kulhavého k Meridě, mám profi zázemí. Trénuji 5 – 6 dní v týdnu, a protože cyklistická příprava je hodně náročná na čas, na ostatní aktivity mnoho času nezbyvá. V loňském roce jsem najezdil kolem 17000 km. Na začátku přípravného období pro letošní sezónu jsem absolvoval 14 dní v prosinci soustředění ve Španělsku. Byl jsem tam již potřetí. Předtím jsme vždy odléтали v takové bandě, kde se jezdilo s doprovodným džípem a občas bylo kafičko a pauzičky. Teď jsem byl se silniční skupinou, a to se jelo furt (o kafičko ani zdání). Od poloviny ledna do začátku března jsme najížděli kilometry opět ve Španělsku. Vlastně přes zimu jsem byl dva měsíce v teple.

LETOŠNÍ SEZÓNA

Letos kovidová omezení posunula začátek sezóny na později. Tak každý se snaží využít ten čas k přípravě a najíždí kilometry i v době, kdy v jiných letech se už závodí. Ale sezóna bude náročná, termíny závodů se zhustí do kratšího období a mnoho závodů se bude krýt, nebo budou o víkendů dva. Veškerou přípravu směřuji k vrcholu letošní sezóny - harcharovskému MČR v půlce srpna.

MATERIÁL

Týmové kolo Superior. Teď mám dostat fulla Merida s vidlicí Fuchs osazeného Sramem, Nejvíce ale trénuji na silničce, kterou mám od rodičů.

VZOR

Nizozemec Mathieu van der Poel. Všestranný cyklista, umí cyklokros,, silničku i MTB maratony. Na co sáhne, to se mu daří.

NESPORONÍ ZÁLIBA

Kolo (smích). Hudbu poslouchám podle nálady, nejčastěji však rap a pop. Nejráději se dívám na Harryho Pottera, líbí se mi všechny díly.

JÍDLO

Ze zdravého jídla je jednoznačnou pochoutkou losos, z nezdravého asi lasagne. K pití mám nejráději ochucenou Magnesii. A opravdu nesnáším houby.

BUDOUCNOST

Bylo by pěkné, aby se kolo stalo mou prací. Je to však výzva, která obnáší už celou zimu být v teple ve Španělsku a tu cyklistickou řeholi opravdu milovat. Totiž vstup nováčka mezi profiky je od amatérů takový skok, že udržet s nimi krok a prosadit se mezi nejlepší je zapotřebí velká dřina.

PRÁZDNINY

Oba měsíce chci využít k tréninku a k závodům.

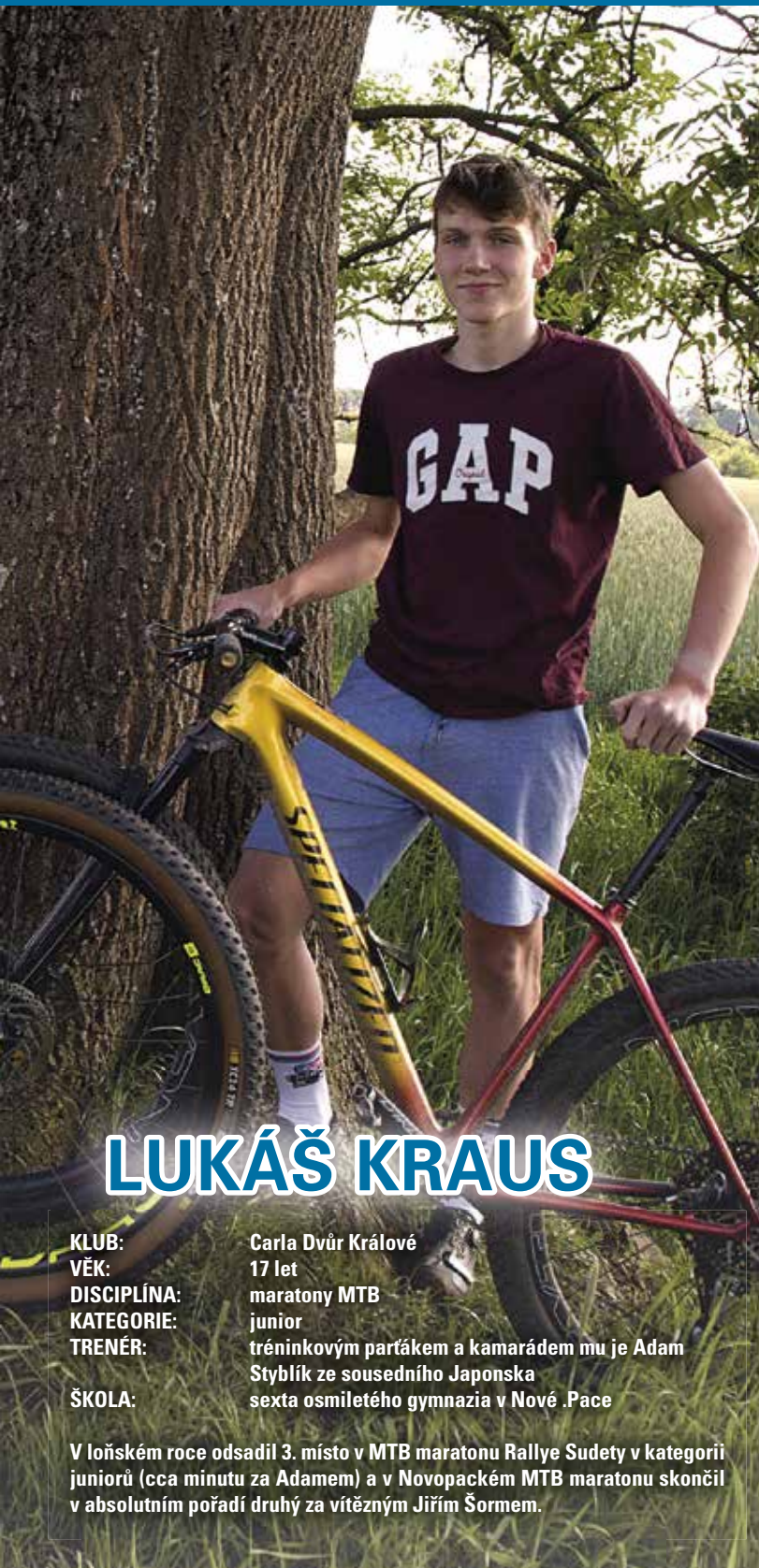

ADAM STYBLÍK

KLUB: D2 mont Merida Cycling team
VĚK: 18 let
DISCIPLÍNA: maratony MTB
KATEGORIE: U23
TRENÉR: Martin Horák (bývalý přední čs. biker) mě objevil na závodech a začal mě trénovat
ŠKOLA: druhý ročník SŠSE Nová Paka, obor elektrikář

28. 6. 2020 v prvním open závodě Slovenského poháru obsadil na náročné trati v Žarnovici 4. místo ve své kategorii v konkurenci juniorů světové úrovně.

LUKÁŠ KRAUS

KLUB: Carla Dvůr Králové
VĚK: 17 let
DISCIPLÍNA: maratony MTB
KATEGORIE: junior
TRENÉR: tréninkovým partákem a kamarádem mu je Adam Styblík ze sousedního Japonska
ŠKOLA: sexta osmiletého gymnázia v Nové Pace

V loňském roce odsadil 3. místo v MTB maratónu Rallye Sudety v kategorii juniorů (cca minutu za Adamem) a v Novopackém MTB maratónu skončil v absolutním pořadí druhý za vítězným Jiřím Šormem.

ZAČÁTKY

Ke kolu mě přivedl táta. Poprvé jsem s ním absolvoval zdejší MTB maraton v jedenácti letech. Od té doby zde startuji každoročně. Opravdovou zálibu jsem v cyklistice našel asi před dva a půl rokem, kdy jsme se Sašou Kubaryčem a Honzou Lelkem na kolech brázдили okolí. Pak asi po půl roce, když jsem začal jezdit s Adamem, už mě kolo opravdu pohltilo a začal jsem se mu víc věnovat. Stále jsem ale k tomu rovnocenně hrál házenou. Asi před rokem a půl jsem se rozhodl, že ve sportu na prvním místě bude kolo.

DOPLŇKOVÝ SPORT

Z kolektivních sportů jednoznačně národní házená a v zimě rád lyžuji. Občas běhám, spíš jenom na protažení. Jinak samozřejmě trénuji na silničním kole, na kterém najedu většinu kilometrů. S Adamem objíždíme například Jičínskou cykloligu. Jde o sérii závodů – časovek i cros country. Součástí této cykloligy je i Brtevske XC. K regeneraci mám rád plavání, když to tedy jde, a snažím se dost často protahovat.

PŘÍPRAVA

Kilometry začínám najíždět v prosinci, většinou s Adamem nebo se skupinou kolem Jirky Šorma. Letos jsem do poloviny února „nalítal“ na běžkách zhruba 600 km. Pak už slezl sníh a bylo možné vyrazit na silničce. Ve druhé polovině března jsem poprvé absolvoval přípravný kemp na Mallorce. Zážitkem už bylo, že jsem letěl poprvé letadlem. Celkem jsme tam najezdili asi 1900 km a poslední den jsme se „heclí“, kdo ujede nejvíce. Nejlepší ujel 300 km a mně se podařilo „dát“ 240 km. Za loňský rok jsem najezdil 12000 km. Letos k přípravě přistupuji zodpovědněji. Už mám cca 6500 km od začátku prosince a to v tom je zhruba měsíční tréninkový výpadek kvůli zlomené ruce. Týden po návratu ze Španělska byly v Hořicích závody. Na Kuksu ve sjezdu jsem se dostal předním kolem do odtokového žlábků a narazil do zábradlí. Výsledkem byly zlomené tři záprstní kosti levé ruky a kolo na maděru. Teď už pomalu trénuji na silničce, na horském ještě nejždím, protože kvůli otřesům neudržím řídítka.

LETOŠNÍ SEZÓNA

Protože do MČR v Harrachově je ještě hodně času, věřím, že tréninková pauza vynucená zlomenou rukou neovlivní můj výkon v tomto závodě. Zatím mám pocit, že se mi daří vše dohnat. V sobotu 5. 6. 2021 jsem dokonce zvítězil ve své kategorii v Prima cupu na Dolní Moravě.

MATERIÁL

Karbonový Specialized s vidlicí Rock Shock osazený komponenty Sram, silničku mám teď novou, karbonového Authora.

VZOR

Dan Polman ze sousední Nové Paky. Ten už toho dokázal fakt hodně.

NESPORTONÍ ZÁLIBA

Rád chodím s kamarády ven, nejoblíbenější knihou je 1984 od George Orwella a s bráchou si občas zahrají šachy.

JÍDLO

Pochutnám si na číně, poslední dobou mám rád i ryby, nejvíce asi lososa. Ale kapra fakt nemusím. Z nezdravého jídla můžu pizzu a langoshe, A co mi nechutná? Jednoznačně špenát.

BUDOUCNOST

Kolo beru jako zábavu a prioritou mi je zdárné ukončení gymplu. Chci pokračovat ve studiu na VŠ, ale zatím nemám jasno v oboru. Zajímá mě zeměpis, tak možná něco tímto směrem.

PRÁZDNINY

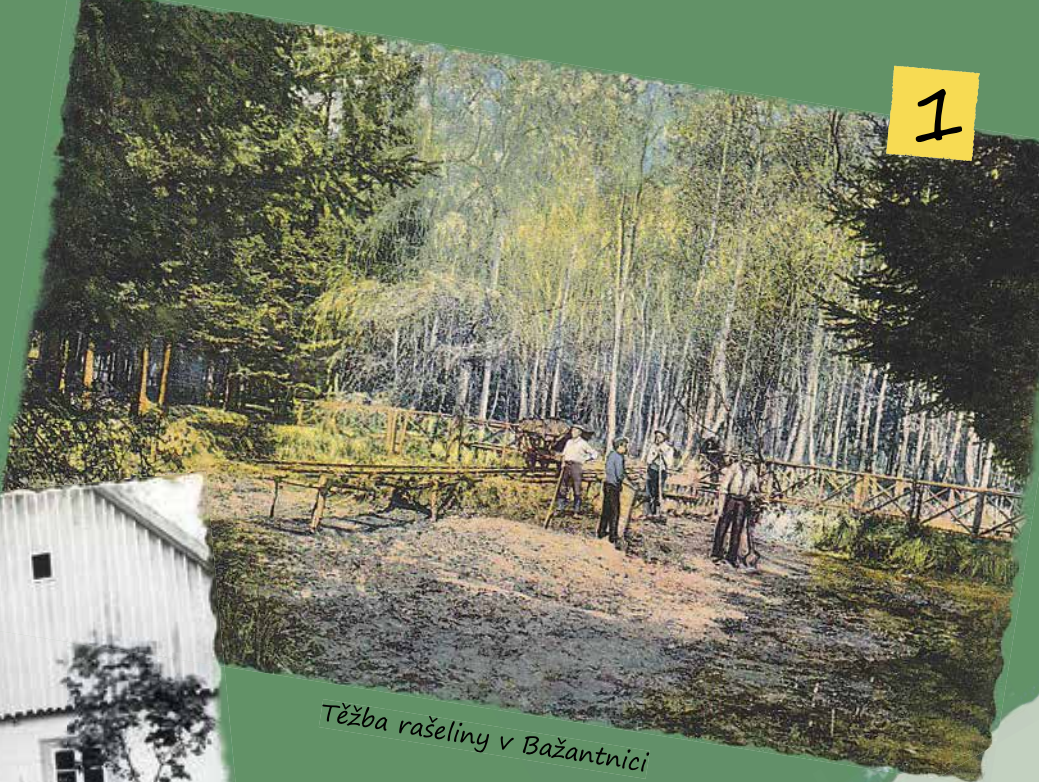
Plánujeme s vypůjčeným karavanem objet tady po republice pár závodů. Se ségry přítelem pojedeme po vlastní ose a rodiče autem. Zbytek prázdnin využiji k tréninku. Okolí Bělohradu nabízí výborný terén a kdo chce jezdit na kole, tak tady je ideální prostředí

Jaroslav Voves, foto: autor a archiv

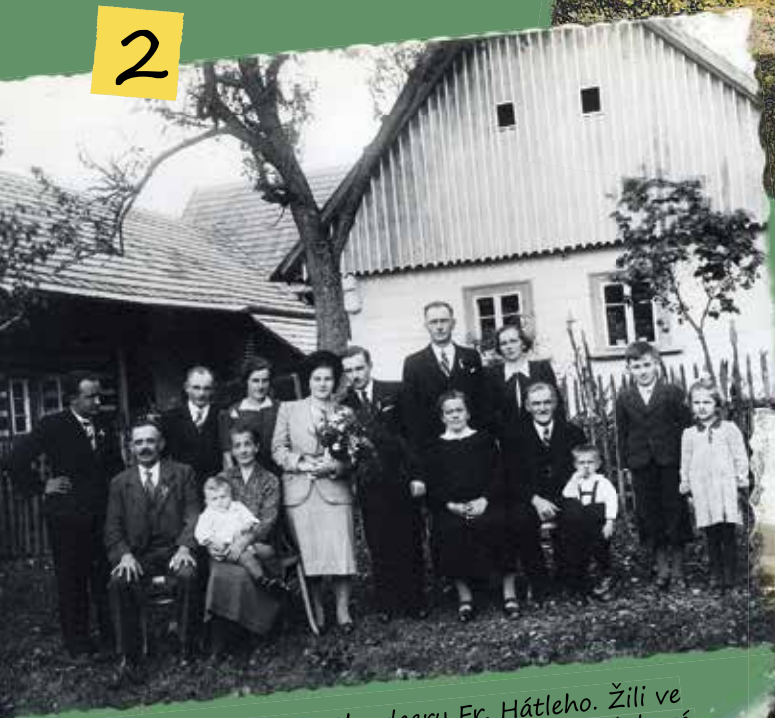
Historické fotky z Lázní Bělohradu

1

Těžba rašeliny v Bažantnici

2

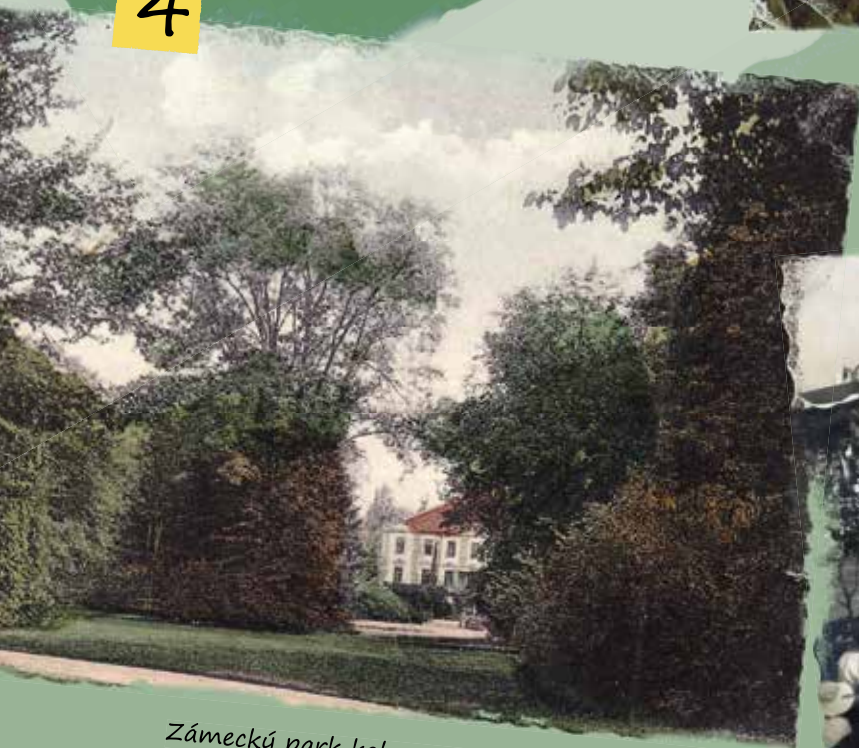
Dolní Nová Ves, svatba dcery Fr. Hátleho. Žili ve společné domácnosti Rud. Mánek, Hátle, Mánková.

3

Okreskové cvičení sokolstva v LB 1902

4

Zámecký park kolem roku 1930

5

Župní slet sokolstva v LB

6

Bezuchova chalupa na Malém náměstí

7

Před koncertem v Bažantnici
kolem roku 1925

8

Chalupa Žďárských na Malém náměstí

9

Mapa Běláhradu a okolí
na zdi čestného dvora zámku
6. 7. 1965 od Josefa Životy

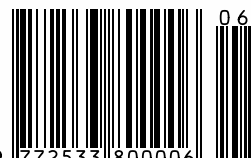
10

Měření vydatnosti vodního zdroje
u silnice na Lány 1958

ISSN 2533-8005

9 772533 800006